

DZIENNIK BYDGOSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Drukiem i nakładem „Drukarni Bydgoskiej“ Spółki Akc.

PRENUMERATA

w ekspedycji i agenturach w Bydgoszczy z dodatkiem tygodniowym „SPORT POMORSKI“ wynosi kwartalnie 7.50 zł., na pocztach przez listowego w dom 8.50 zł. — Miesięcznie 2.50 zł., przez listowego w dom 2.85 zł., pod opaską w Polsce 4.50 zł., do Francji i Ameryki 6.50 zł., do Gdańska 4.00 gułdeny, do Niemiec 4.00 marki. — W razie przeszkód w zakładzie, spowodowanych wyższą siłą, strajków lub t. p., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a prenumeratorzy nie mają prawa do odszkodowania. Redaktor przyjmuje od godz. 11—12 w południe oraz od godz. 5—6 po południu. Rekopisów Red. nie zwraca. — Redaktor odpowiedzialny **Czesław Budnik**. Ekspedycja (centrala: Poznańska 30 — filja: Dworcowa 2) otwarta od godz. 8 rano do godz. 6 wieczorem bez przerwy.

Adres
redakcji i administracji
ulica Poznańska 30.

OGŁOSZENIA

20 groszy od wiersza milim., szerokości 36 milim. Za reklamy od milim. na stronie przed ogłoszeniami 72 milim. w tekście na drugiej lub dalszych stronach 75 groszy, na 1-ej stronie 1 złoty. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 20 gr., każde dalsze 10 groszy; dla poszukujących pracy 20% zniżki. Przy częstym powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 100% nadwyżki. — Ogłoszenia skomplikowane 20% nadwyżki. — Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada. Miejscem płatności i prawem dla wszelkich sporów sądowych jest Bydgoszcz. Konta bankowe: Bank Bydgoski T. A. - Bank Ludowy - Bank M. Stadhagen T. A. Konto czekowe: P. K. O. nr. 203713 Poznań.

Telefon administracji 315. — Tel. filji 1299.

Telefon naczelnego redaktora nr. 316.

Telefon redakcji 326.

Numer 126.

BYDGOSZCZ, sobota dnia 5 czerwca 1926 roku.

Rok XX.

Dziś o 12-tej zaprzysiężenie nowego Prezydenta.

Warszawa, 3. 6. (PAT). Prezes Rady Ministrów prof. K. Bartel i p. min. spraw wewn. Młodzianowski oraz p. min. sprawiedliwości Makowski zgłosili się w godzinach południowych u p. marsz. Sejmu Rataja, przedkładając mu ważne motywy, przemawiające za tem, by przysięga Prezydenta Rzeczypospolitej odbyła się na Zamku. P. marsz. Rataj, uznając racjonalność przytoczonych motywów, odwołał wydane zarządzenie odbycia Zgromadzenia Narodowego w gmachu sejmowym i zarządził, by przysięga odbyła się na Zamku w dn. 4 czerwca o godzinie 12 w południe. Wobec szczupłości miejsc publiczność nie będzie dopuszczona na salę.

Ceremonjał zaprzysiężenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Warszawa, 3. 6. (PAT). Uroczysty akt złożenia przysięgi przez nowoobranego Prezydenta Rzplitej odbędzie się dnia 4 bm. na Zamku. Według programu następującego: Na sali Zgromadzenia Narodowego oczekują oprócz członków Zgromadzenia Narodowego członkowie rządu, w loży dyplomatycznej ciało dyplomatyczne, przyjdum Zgromadzenia Narodowego, jak również biuro sejmowe. Na podjum, umieszczonem w sali assamblowej Zamku zajmuje miejsce przewodniczący Zgromadzenia Narodowego. Nowoobraný Prezydent z prywatnych apartamentów przechodzi na zaproszenie przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, zakomunikowany przez sekretarza, w towarzystwie premiera do sali assamblowej. Przewodniczący Zgromadzenia Narodowego zapytuje go, czy przyjmuje urząd Prezydenta Rzplitej? Po odpowiedzi twierdzącej przewodniczący Zgromadzenia Narodowego wzywa nowoobranego Prezydenta do złożenia przysięgi, poczem nowoobraný Prezydent składa przysięgę na Konstytucję, powtarzając za przewodniczącym Zgromadzenia Narodowego rotę przysięgi. Po złożeniu przysięgi Prezydent opuszcza salę Zgromadzenia Narodowego i udaje się do sali marmurowej, w której zebrałi się p. marszałek Sejmu Rataj jako zastępca Prezydenta Rzplitej, p. wicemarszałek Dębski jako zastępca marszałka Sejmu, marsz. Senatu p. Trampczyński, prezes Rady Ministrów i następuje akt przejęcia władzy. W chwili podpisywania aktu ustawiona na brzegu Wisły bateria oddaje przepisana ilość strzałów honorowych, a równocześnie podnosi się chorągiew Prezydenta Rzplitej. Po przejęciu władzy p. Prezydent przyjmuje życzenia członków rządu w sali marmurowej. Członkowie korpusu dyplomatycznego przechodzą do sali audencjonalnej poczem na zaproszenie szefa protokołu dyplomatycznego zbierają się w sali rycejskiej, gdzie składają życzenia p. Prezydentowi Rzplitej. W dziedzińcu zamkowym p. Prezydent przechodzi przed frontem kompanji honorowej, poczem zostaje odprowadzony do apartamentów prywatnych, gdzie będą mu przedstawieni członkowie domu cywilnego i wojskowego.

Nie będzie manifestacji prawicy.

Warszawa, 4. 6. (Tel. wł.) Uporeczywie kolportowane wiadomości, jakoby prawica dla celów manifestacyjnych miała nie wziąć udziału w zaprzysiężeniu nowego Prezydenta, pozbawione są wszelkich podstaw.

Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki.

Sfery prawnicze za zmianą konstytucji w Polsce.

O większą władzę dla prezydenta i zmniejszenie liczby mandatów sejmowych.

Warszawa, 4. 6. (Tel. wł.) Stała delegacja zrzeszeń i instytucji prawniczych, ogniskująca w sobie 40 organizacji prawniczych, powzięła uchwały, wyrażające konieczność zmiany Konstytucji w przedmiocie rozszerzenia władzy Prezydenta, nadanie mu prawa rozwiązania Sejmu i Senatu, ustanowienie ciała doradczego przy Prezydencie w postaci Rady Stanu. Uchwała wskazuje także, jako na rzecz niezbędną, na zmianę or-

dynacji wyborczej w sensie zmniejszenia liczby mandatów i na zmianę konstytucji w przedmiocie ustroju i kompetencji Senatu.

Posłowie lewicy chcą złożyć mandaty.

Warszawa, 4. 6. (Tel. wł.) Jak donosi „Kurjer Poranny“, niektórzy z wybitnych posłów lewicy zamierzają w dniach najbliższych złożyć mandaty poselskie. Szczegółów brak.

Prezydent Mościcki we Lwowie.

Lwów, 3. 6. (PAT). P. Prezydent Rzeczypospolitej Mościcki dziś o godz. 11-tej rano wyjechał automobilem 16 klm. za miasto, poczem w lesie odbył godzinną przechadzkę i o godz. 1-ej wrócił do mieszkania, nie opuszczając go aż do odjazdu. Mimo, że dzisiejszy pobyt Prezydenta we Lwowie utrzymany był w tajemnicy, przed mieszkaniem jego gromadziły się tłumy publiczności, wnoszące okrzyki na cześć Prezydenta. P. Prezy-

dent odjechał ze Lwowa o godz. 20.07. Na dworcu oczekiwali p. Prezydenta dowódca O. K. gen. Sikorski z generalicją, wojewoda p. Garapich, Prezydent miasta p. Neuman i wielu przedstawicieli organizacji społecznych. P. Prezydent rozmawiał chwilę z p. wojewodą Garapichem i następnie wśród okrzyków publiczności, zgromadzonej na dworcu, odjechał do Warszawy.

Warszawa, 4. 6. (Tel. wł.) W dniu dzisiejszym szereg klubów poselskich odbędzie ważne narady. Ustalony zostanie stosunek do najaktualniejszych zagadnień doby, jak udzielenie pełnomocnictw Rządowi, zmiana konstytucji i rozwiązanie Sejmu.

Jaki będzie nowy rząd?

Dziś, po zaprzysiężeniu nowego Prezydenta gabinet prof. Bartla poda się do dymisji. Przypuszczają, że otrzyma on ponownie polecenie tworzenia rządu, w którym tekę ministra spraw wojskowych otrzyma oczywiście p. Piłsudski. Mówią także, że p. Piłsudski będzie tworzył nowy rząd, a tekę spraw zagranicznych obejmie p. Skrzyński, który na to stanowisko najlepiej się nadaje.

Niestety, tak się stosunki u nas ułożyły, że ludzie całkiem zatracili poczucie przyorządności i wyją z radości, kiedy im p. Piłsudski impertyncje mówi. Podobno niektórzy czują się nawet za szczytami... kopniakiem.

„Równolegli“ dygnitarze.

Lewicowy „Kurjer Poranny“ pisząc o nowym Prezydencie Mościckim, który znalazł łaskę w jego oczach, bo ma również względy u Marsz. Piłsudskiego, tak dodaje uwagę:

„Obok niego w równoległej moralnie linii autorytetu, zajął należne mu dziejowe miejsce w decydującym wpływie na losy stworzonego przez siebie państwa, Pierwszy Naczelnik odrodzonej Ojczyzny, drugi w jej historii po Tadeuszu Kościuszcze Naczelnik Narodu, dźwigający na swoich barkach odpowiedzialność wobec jutra narodu za wskazywanie dróg przyszłości, za organizację obrony niepodległego bytu i za użytkowanie dla celów tego bytu wszystkich wyteżeń sił materialnych i duchowych społeczeństwa.“

A zatem p. Marsz. Piłsudski będzie czemś w rodzaju Anioła-Stróża Prezydenta Państwa. I są ludzie, którym się to podoba! Wrażenia praworządności taka „równoległość“, żadnem prawem nie ustanowiona, bynajmniej nie robi.

Generał Rydz-Śmigły nie przyjedzie do Poznania.

Władze wojskowe za pośrednictwem Polskiej Agencji Telegraficznej donoszą:

Wiadomości, które ostatnimi dniami pojawiły się w Poznaniu o przybyciu dywizji gen. Rydza-Śmigłego z Wilna do Biedruska na ćwiczenia, nie odpowiadają prawdzie i są niczem nie uzasadnione.

Do Biedruska przybędą na ćwiczenia w tym roku, tak jak w ubiegłych latach, jedynie oddziały Dow. O. K. VII.

Zniesienie stanu wyjątkowego na Pomorzu.

Z dniem 2 czerwca 1926 r. znoszę rozporządzenia moje z dnia 14 i 15 maja 1926 r. L. dz. I. T. 137/26 i 138/26 w przedmiocie zarządzenia stanu wyjątkowego.

Wojewoda Pomorski
Dr. Wachowiak.

M. LEMPICKI.

Jak łagodzić przeciwieństwa klasowe.

O wynikach ankiety „Dziennika Bydgoskiego“ na temat powyższy.

(Kto są autorowie prac konkursowych? — Charakter otrzymanych odpowiedzi na postawione pytanie. — Zgodność zasadniczych poglądów. — Sady o przyczynach przeciwieństw klasowych. — Socjalizm i agitacja przeciwnaństwowa)

Odpowiedzi otrzymane na ankietę „Dziennika“ pochodzą od ludzi z rozmaitych środowisk społecznych i o bardzo różnym poziomie wykształcenia. Niektóre z odpowiedzi są ujęte w dobrą formę literacką i przedstawiają umiejętnie opracowane artykuły publicystyczne, świadczące o wiedzy i erudycji autora; inne nie dbają o formę literacką a są raczej bezpośrednim odruchem szlachetnego społecznego uczucia i stanowią bezpretensjonalny wyraz troski i niepokojów, jakie ogarniają myśl i serce autora na widok stosunków, panujących dziś w Polsce. Między autorami są robotnicy, rolnicy, rzemieślnicy, przedstawiciele inteligencji (wolnych zawodów); jedni podpisali się pełnym nazwiskiem, drudzy ukryli je pod przybranym godłem. Wypowiedziane przez nich poglądy różnią się w pewnych drugorzędnych szczegółach, ale niema w nich zasadniczych różnic; przeciwnie panuje zgodność w ocenie obecnego niepomyślnego stanu rzeczy, przyczyn obecnych niedomagań życia społecznego i politycznego, wreszcie środków naprawy obecnych stosunków. Większość autorów nie ograniczyła się tylko do odpowiedzi na postawione pytanie: „Jak łagodzić przeciwieństwa klasowe?“, ale poruszyła jednocześnie wiele innych aktualnych kwestii; wskutek tego nadesłane prace najczęściej przekroczyły znacznie przepisane w warunkach konkursu rozmiary (150 wierszy druku) i są raczej rozprawami, mniej lub więcej cennymi, na ogólny temat: „Jak uzdrowić nasze stosunki obecne?“. Ankieta dała poważny materiał dla oceny nastrojów i dążeń, panujących w rozmaitych warstwach społeczeństwa; z tego względu uważamy za pożyteczne przedstawić tu w możliwym streszczeniu poglądy i myśli, jakie wypowiedzieli rozmaici autorowie prac konkursowych.

Przeciwieństwa klasowe w Polsce zarysowują się wyraźniej i przybierają formy ostrzejsze niż w innych państwach; poszczególne klasy, czy też partie dążą, bez względu na dobro ogólnopństwowe, do zdobycia przewagi nad innymi klasami i ujęcia całej władzy w swoje ręce, w celu przeprowadzenia własnych interesów klasowych. Oczywiście takie dążenia są szkodliwe dla państwa i w ostatecznym wyniku, także dla wszystkich stanów, główne zaś przyczyny tego niepożądanego zjawiska (ostre właśnie partyjne i klasowe) są następujące:

1) **Oslabienie ogólne moralności w życiu prywatnym i publicznym**, zanik wzajemnej życzliwości i miłości; „miljony serc żyją wzajemną niechęcią, egoizmem, zazdrością“ — mówi autor pracy pod godłem „Invicta“.

2) **Oslabienie idei państwowej t. j. patriotyzmu i solidarności** (łączności społecznej), i niedostateczne jeszcze zrozumienie potrzeby ustępstw z korzyści osobistych i klasowych na rzecz całości, jaką jest Państwo. „Brak nam wiary ojców naszych, że dla dobra Ojczyzny wszystko poświęcić trzeba“ — zauważa w swym piśmie p. Radtke z Rucewa.

3) **Stosunkowo niski poziom oświaty powszechnej i małe wyrobienie w szkole życia samorządowego**; wskutek czego rozmaici „znachorzy polityczni“ znajdują posłuch, a szerzona przez nich propaganda, obliczona na łatwowieńską ciemnych mas i nie szczędząca obietnic nieziszczalnych („gruszki na wierzbie“), podsyca tylko zawiść i niezgodę. Słusznie mówi autor, ukrywający się pod godłem „Bezpartyjny“, że „klasowość teraz zwyróżniała i zamiast naturalnej i prostej walki o byt zbiorowy, nie wyłączającej uczucia solidarności, mamy teraz amatwę i niemętność ludzką, naiwność i przede wszystkim kłamstwo“; a w drugim miejscu swej pracy dodaje: „w państwach o ludności dojrzałej

Dalszy spadek franka.

Parýż. (AW.) Ponowny spadek kursu franka, który doprowadził dolar do kursu 31 franka, a funt, szt. do kursu 152, tłumaczy się brakiem zaufania do trwałości obecnej sytuacji we Francji w związku z prawdopodobnym wypadkiem Brianda

Parýż, 3. 6. PAT. Izba przyjęła wniosek w sprawie natychmiastowego ustalenia terminu interpelacji dotyczących kwestji finansowych. Briand oświadczył, że podtrzymuje swe zdanie, iż dyskusja w sprawach finansowych jest w chwili obecnej nie wskazana. Wszyscy Francuzi powinni przerwać wszelkie

walki partyjne i manewry osobiste i wystąpić solidarnie, jak tego wymagają okoliczności, albowiem niezbędne krajowi wszystkie siły żywotne potrzebne są obecnie nie na interpelacje, lecz na metodyczną współpracę parlamentu z rządem. Izba winna się obecnie wypowiedzieć, czy ma zaufanie do rządu, czy też go niema, w przeciwnym razie gabinet będzie zmuszony ustąpić, bowiem rząd, którego istnienie wisiałoby na włosku, byłby niezdolny do załatwienia wszelkich zagadnień chwili obecnej. Izba 313 głosami przeciw 147 postanowiła odroczyć termin interpelacji w sprawach finansowych.

Antybolszewickie ruchy powstańcze na Ukrainie.

Moskwa. (AW.) Donoszą tu z Ukrainy o silnym wzmożeniu się powstańczego ruchu, organizowego prawdopodobnie przez narodowe partie ukraińskie. Ruch ten nabiera coraz poważniejszych rozmiarów w północnej części Kijowszczyzny i Czernichowszczyzny. Oddziały GPU. zostały w tych guberniach silnie wzmocnione. Mimo to ostatnio znów zanotowano kilka faktów zachwalanych napadów powstańczych na mniejsze miasteczka. Ostatnio znów nastąpił napad na pociąg zdrażający ze Starodubu na Bachmacz. Gdy pociąg

przed mostem zwałniał bieg, jeden z powstańców skoczył na lokomotywę i zabiwszy maszynistę zatrzymał pociąg. Powstańcy natychmiast okrzykami wszystkie wagony kolejowe, zabijając urzędników sowieckich i zabierając wszystkie kosztowności. Oddziały GPU. w kilku dniach następnym tropiły w lasach napastników. Partja tych napastników została okrzczona i wystrzelana co do nogi. Reszta rozproszyła się, prasa jednak kijowska i charkowska podnosi fakt, że podobne oddziały rozbite bardzo szybko potrafią się zorganizować.

i światłej właśnie klasowe milkną wobec konieczności państwowej“ (n. p. w Anglii).

4) **Brak w stosunkach wzajemnego zaufania i zasklepienie się poszczególnych klas w ciśniecie kole własnych tylko interesów**. Pracodawca nie ufa pracownikowi i na odwrót; inteligencja trzyma się zdala od klasy, pracującej fizycznie; wielki chłoznik — od drobnego rolnika; rolnik — od mieszczanina; każdy uważa się za pokrzywdzonego, za zdradę drugiemu i obawia się wyzysku, a wszyscy razem nie mają zaufania ani do przedstawicielstwa narodowego (Sejmu), ani do rządu. Taki nastrój uniemożliwia zgodną współpracę i niezbędną harmonję, zaturwając życie wszystkim. Zasluguje też na uznanie uwaga, wypowiedziana przez autora pracy pod godłem: „Miłuj bliźniego twego, jak siebie samego“, że dla dobra powszechnego, „bezwzględnie winna zniknąć zdradzie i nieufność jednych do drugich, a sercami naszymi winna zawładnąć wzajemna wyrozumiałość, życzliwość i zgoda“.

5) **Obniżenie znaczenia i godności pracy**, zarówno fizycznej, jak i umysłowej. Lekceważy się pracę, a szuka się łatwego, bez pracy, kosztem drugich, życia; zapomina się, że praca ucziwa i wydajna, stanowi jedyny fundament ogólnego dobrobytu i ogólnej zgody. „Trzeba podnieść wysoko sztandar godności pracy“ — woła autor ukrywający się pod godłem: „Rej“ i dalej dodaje — że „dziś ceni się człowieka nie według jego czynów t. j. pracy, ale według przynależności do pewnej klasy społecznej“. Drugi autor (p. J. S. z Trzemesznej) daje taki obraz: „pobudowaliśmy gmach, ściany jego wylepiono ładnymi tapetami (nasze ustawy), ale tapety te trzymać się nie mogą, i cały gmach się chwieje, bo zapomniano o fundamencie, a nim właśnie jest praca“.

Oprócz wymienionych przyczyn, natury psychicznej, podtrzymujących antagonizmy klasowe, istnieją jeszcze czynniki zewnętrzne, które podsycają i zaostrzają właśnie stanowe; są to **propaganda socjalistyczna, agitacja wywołująca przeciwnaństwowa, brak celowych zarządzeń ze strony władzy państwowej wreszcie złe przykłady i wpływy, idące zgóry, szczególnie od posłów**.

Kwestja socjalizmu jest poruszana w wielu pracach konkursowych, a stosunek autorów do tej doktryny jest wyraźnie zaznaczony i ujemny. Wypowiedziane zdania dadzą się tak sformułować: Socjalizm jest reakcją przeciw poprzedniemu skrajnemu liberalizmowi, który ograniczał do minimum wolę państwa, jako regulatora stosunków ekonomicznych, a więc i stosunku między kapitalistą a robotnikiem. Socjalizm dąży do tego, aby państwo stało się jedynym kapitalistą — przedsiębiorcą a

Niesmaczne metody.

„Rzeczpospolita“ pisze: Z kół Chrz. Dem. otrzymujemy poniższą notatkę:

„Gazeta Poranna Warszawska“ organ endecji uchodzi przeważnie za organ poważny, mimo to pojawiają się w niej od czasu do czasu kawały doprawdy niesamowite, a świadczące o specyficznych metodach walki.

Nawet artykuły wstępne nie są wolne od „potknięć“ tego rodzaju. Oto czytamy na początku artykułu pt.: „Impas“ w numerze z dnia 1 czerwca r. b. przy wyliczaniu klubów, które głosowały za kandydaturą p. Piłsudskiego:

„Głosowały za nim nietylko kluby lewicowe i znakomita część mniejszości narodowych, lecz ponadto większość „Piasta“ i N. P. R., oraz kilkunastu członków Chrz. Dem.“

Po pierwsze: Klub Chrz. Dem. głosował w myśl swojej uchwały za wojew. Bnińskim. Wolną rękę otrzymało, zgodnie z uchwałą klubu sześć osób — siódmy Ks. Woyciecki nie głosował, gdyż przebywał w Genewie w misji urzędowej. Z tych sześciu niektórzy rzucili białe kartki, tak, że na p. Piłsudskiego mogły głosować z naszego Klubu powyżej 2, 3 osoby. Wiadomość więc, jakoby „kilkunastu członków Chrz. Dem.“ głosowało za Piłsudskim jest niezgodną z prawdą.

Po drugie: według wiarogodnych wiadomości, jak również według obiektywnych obliczeń, można ustalić z całą pewnością, że za kandydaturą p. Piłsudskiego głosowało co najmniej kilku członków Zw. Lud.-Narodowego i Klubu Chrz. Narodowego.

Jak więc wygląda w świetle tych faktów notatka „Gazety Porannej“.

W obecnej chwili mówi się bardzo dużo o jedności obozu narodowego, o konieczności jednolitego przeciwstawienia się lewicy i jej nikczemnym metodom publicystycznym

Otoż zapamiętajcie sobie Panowie z „Gazety Porannej“ i im podobni, że jednym z warunków wytworzenia jednolitego frontu stronnictw narodowych jest bezwzględne zaniechanie przez Was metod, przypominających do złudzenia rozmaite kurjerki poranne i czerwone.

(„Kurjer Poznański“ posadza również Chrz. Dem. o to, że głosowała za Piłsudskim. Panowie z endecji lepiej by zrobili, gdyby zamiast wyszukiwania obcych kozłów ofiarnych własne szeregi przesortowali. — Red. Dz. Bydg.).

Zamach na pociąg pod Warszawą.

Warszawa, 4. 6. (Tel. wł.) Pociąg osobowy numer 517, który wyszedł wczoraj o godzinie 21,45 ze stacji Warszawa Główna w kierunku Ostrowia, uległ wykołaceniu tuż za Warszawą w odległości trzech kilometrów. Wyrzucenie z szyn pociągu, idącego z szybkością 30 kilometrów na godzinę, spowodowało przewrócenie się parowozu i wagonu bagażowego do góry kołami, tudzież wykołeczenie z szyn trzech wagonów osobowych. Na szczęście nikt z personelu ani pasażerów nie odniósł szwanku. Przyczyną katastrofy był prawdopodobnie zamach, na co wskazuje znalezienie śrub, wykręconych z szyn, tuż przy torze. Na miejsce katastrofy wyjechało bezzwłocznie pogotowie techniczne z Warszawy.

36 hersztów komunistycznych pod kluczem.

Warszawa, 4. 6. (Tel. wł.) Wczorajszej nocy policja polityczna warszawska wykryła i zlikwidowała centralną technikę komunistyczną z drukarniami kolportaż i składy druków nielegalnych. Ogółem skonfiskowano 280 kilogramów bibuły agitacyjnej. Aresztowano 36 osób, zajmujących naczelną stanowiska w technice komunistycznej. Przewidują na dzień dzisiejszy likwidację oddziałów techniki na prowincji.

Zjazd dyrektorów teatralnych.

Warszawa, 4. 6. (Tel. wł.) Rozpoczął się w Warszawie zjazd dyrektorów teatrów z całej Polski. Na zjazd przybyli delegaci Krakowa, Bydgoszczy, Łodzi, Grodna i Wilna, oraz prezydenci Poznania i Lwowa.

kapitał prywatny był całkowicie zniesiony. Tym sposobem socjalizm usuwa z życia prywatną inicjatywę i interes osobisty, jako bodziec do pracy; prowadzi też do zaniku wydajności pracy i spadku wytwórczości. Potwierdzeniem tego jest Rosja w obecnej chwili; **doktryna socjalistyczna, konsekwentnie tu w życiu stosowana, doprowadziła do komunizmu i zamiast obiecwanego raj, wytworzyła nędzę powszechną, zupełny zanik kultury i powszechną nienawiść**. Tak zwane „rządy proletariatu“ stały się w rzeczywistości bezprzykładną tyranją nielicznej kliki bezwzględnych i zachwalanych despotów (żydów). Socjaliści głoszą, że „walka klas“ jest koniecznym i jedynym środkiem dla polepszenia ekonomicznego bytu klasy robotniczej; tymczasem tam, gdzie dochodzą do władzy, w krajach cywilizowanych (Szwecja, Anglja, Belgja), sami starają się walkę klasową łagodzić i reform socjalistycznych według recepty Karola Marksa nie wprowadzają. Nawet w Rosji, pomimo całego fanatyzmu uczeni Marksa, koła socjalistyczno-komunistyczne zbankrutowały i teraz rozpoczął się już wyraźny odwrót w dziedzinie życia ekonomicznego.

Słuszną jest uwaga, wypowiedziana przez autora pracy, pod godłem „Miłość“ że **socjalizm, walczący zawsze zwycięście z katolicyzmem, prowadzi często grę podwójną**: tam, gdzie uważa za stosowne, odżegnuje się od komunizmu, a w innych znowu wypadkach, okazuje w nim kompletną solidarność“.

Przykład Rosji, zdawałby się, powinien być odstraszającym dla wszystkich a przedewszystkiem dla robotnika; jednak **agitacja anarchistyczna, pobudzająca nienawiść klasową, znajduje posłuch**; sprzyjają tam trudne warunki gospodarcze, w jakich teraz żyjemy i rodzące się stąd powszechne niezadowolenie. „Robotnik nie ma pracy, jest mało uświadomiony i daje się uwodzić agitatorom, którzy wyzyskują go dla swych celów osobistych i jednocześnie podkopują byt państwa“ — czytamy w nadesłanych pracach konkursowych. Autor pracy po godłem „Radix“ dopomina się „zwinięcia stowarzyszeń, które swą wywrotową akcją, zaszczepiają trujący jad w zdrową duszę narodu“ i w ogóle stosowanie energicznych środków przeciw burzycielom jadu państwowego. Autor, ukrywający się pod godłem „Sabo“ woła: „Stoimy nad przepaścią, ostatnia godzina bije! Na szary tłum robotniczy nałożyli ciężką łapę agitatorzy, napychający sobie kieszenie krwawicą tego tłumy. Walki klasowe wra w całej pełni, niszczyć ideały, patriotyzm i ideę państwową. Lada podmuch może Polskę zgruchotać i po wieki zatracić. Złączmy więc siły w jednym kierunku; bądźmy demokratami prawdziwymi i zrozumiejmy, że **demokracja — to nie anarchja i samowola**“.

Listy lwowskie.

III.

(Teroryzowane miasto. — Komunistyczno-socjalistyczne przymierze. — Akademicy polscy oplacają swój patriotyzm ranami. — Socjaliści anektują pomnik Mickiewicza. — Wartece nie będzie wolno modlić się we Lwowie. — Zmierzch lwowskiej endecji. — Cmentarz obrońców Lwowa nie zastąpi żywego miasta.

Pałka, nóż i kamień — stały się symbolem Lwowa z chwilą, gdy ludzie wywrotu zapanowali nad miastem. Uliczny ten oręż puszczono w ruch w pierwszy dzień Zielonych Świąt, by osłonić i poprzeć komunistyczny wiec posła Bryła, herolda moskiewskich porządków we Lwowie i Wschodniej Małopolsce. Wiec ten tylekroć rozpędzany, odbył się teraz w odstąpionym tchórzliwie przez prezydenta miasta ratuszu lwowskim — a całości wiecu i skóry bolszewickiego najmity pilnowali: strzelcy, legjoniści, socjalistyczni tramwajarze i kolejarze, poparci przez resztę czerwonych towarzyszy. To, przed czym odzegnawali się stale polscy socjaliści, — wspólnota z bolszewikami — stało się we Lwowie faktem dokonanym. W sielankowej zgodzie wiecowali a potem maszerowali razem przez Lwów komuniści z pod znaku p. Bryła i socjaliści z pod chorągwi p. Hausnera. I nie tylko maszerowali ale i łamali policyjne kordony i kości politycznych przeciwników, obradujących równocześnie w dawnym gmachu sejmowym nad zabezpieczeniem praworządności i ładu w Polsce.

Bolszewicko - socjalistyczny sojusz scementowała w parę dni potem nowa krew. Pocięła z głów akademików lwowskich, którzy ośmielili się urządzić w sprawie rozgrywających się wypadków wiec młodzieży i uchwalić rezolucje, niemile dla czerwonej cenzury. Do dwudziestu akademików zostało pokaleczonych kamieniami, pałkami, nożami a nawet kolejowemi śrubami, które włączono do bojowego arsenału. Rzecz wprost potworna, że walki uliczne rozgrywały się głównie około pomnika Mickiewicza, do którego socjalistyczna bojówka nie chce dopuścić manifestantów narodowych. Wzięła Mickiewicza w arendę i nim go spowieje w rewolucyjne swoje proporce, pragnie widocznie szczerwieńić cokoły pomnika krwią jeszcze narodowo czujących mieszkańców miasta Lwowa.

Nie tylko jednak od narodowych świętości odgradza nas czerwonym płótnem wyrosła na rewolucyjnych droż-

dach socjalistyczna międzynarodówka. Maluczko — a zatrzasknie przed nami drzwi lwowskich kościołów. Socjalistyczny organ tutejszy „Dziennik Ludowy” napadł niedawno na „Narodową organizację Kobiet” za urządzenie w katedrze lwowskiej błagalnego nabożeństwa o zgodę i miłość między poważnymi warszawskimi wypadkami Polakami. Prusak we Wrzesni pozwolił się modlić bodaj po niemiecku, czerwoni dyktatorzy Lwowa zakazują, modłów w jakimkolwiek języku. Widocznie w obawie, by nie wymknął się im z niespokojnej ręki rząd dusz, które uzdrowione wiarą i modlitwą do Pana Zastępów, mogłyby przez odnalezienie prawa bożego wrócić na łono ziemskiego prawa społecznego ładu i zgody.

Lwów narodowy w obliczu wypadków, mogących rozstrzygnąć na dziesiątki lat o losie miasta i kraju, jak-gyby skamieniał. Przewodcy obywa-

telstwa lwowskiego, strojący niezwykle miny na narodowych obchodach, wygłaszający spiżowe toasty na bankietach, walący z moździerzy na cześć króla kurkowego, zapadli w dziuple. Złożyli broń przed mniejszością wprawdzie, ale doskonale zorganizowaną, zdecydowaną na wszystko. Nie jest dziś moment stosowny rozprawić się z narodową demokracją, ale trudno nie skonstatować, że wygrała ona we Lwowie ostatniego politycznego kuranta. Nie potrafiła podtrzymać ducha miasta, rozplomienie je bodaj do moralnego oporu. A przecież do ostatniego sejmiku wysłała na czterech aż dwóch posłów, rozporządza szeregiem związków i organizacji, narzuca się stale na sternika miasta. Tylko, że hart i cnota sternicza objawia się nie w dniach pogody a w godzinach burzy. Burza, która przeszła nad ojczyzną, znalazła ster endecji we Lwowie wiotki, bezsil-

ny. Jeżeli nie podniosą go inne, sprężystsze narodowe dłonie, przejdzie niepodzielnie w czerwone ręce. Ale nie dzisiaj pora wyzyskiwać krytyczne położenie narodowo-demokratycznego obozu we Lwowie. Nie zawiść też partyjna lecz narodowa troska rozstrzygnie w stosownej chwili o akcji, ratującej Lwów, a przede wszystkim robotnicę jego masy przed socjalistycznym potopem.

Lwów popełnia jeden grzech śmiertelny. Chce żyć w nieskończoność krwią poległych w jego obronie w latach 1918/1919. Ciągłe wsluchany w echo listopadowej trąbki, zwołującej na krwawą, polsko-ukraińską, między lwowskich Spartanów, upaja się chwałą minionych bojowych dni, sam gnuśny, wygodny, lękliwy. Z przyrostem mógł na cmentarzu wojskowych bohaterów Lwowa ubywa cywilnych obrońców miasta, a powstałe wyrwy nie zapełniają się nowem, obywatelskiem kwieciami. Ślawą poległych można się chlubić, żyć nią na dłuższą narodową metę niepodobna.

Dr. A. B.

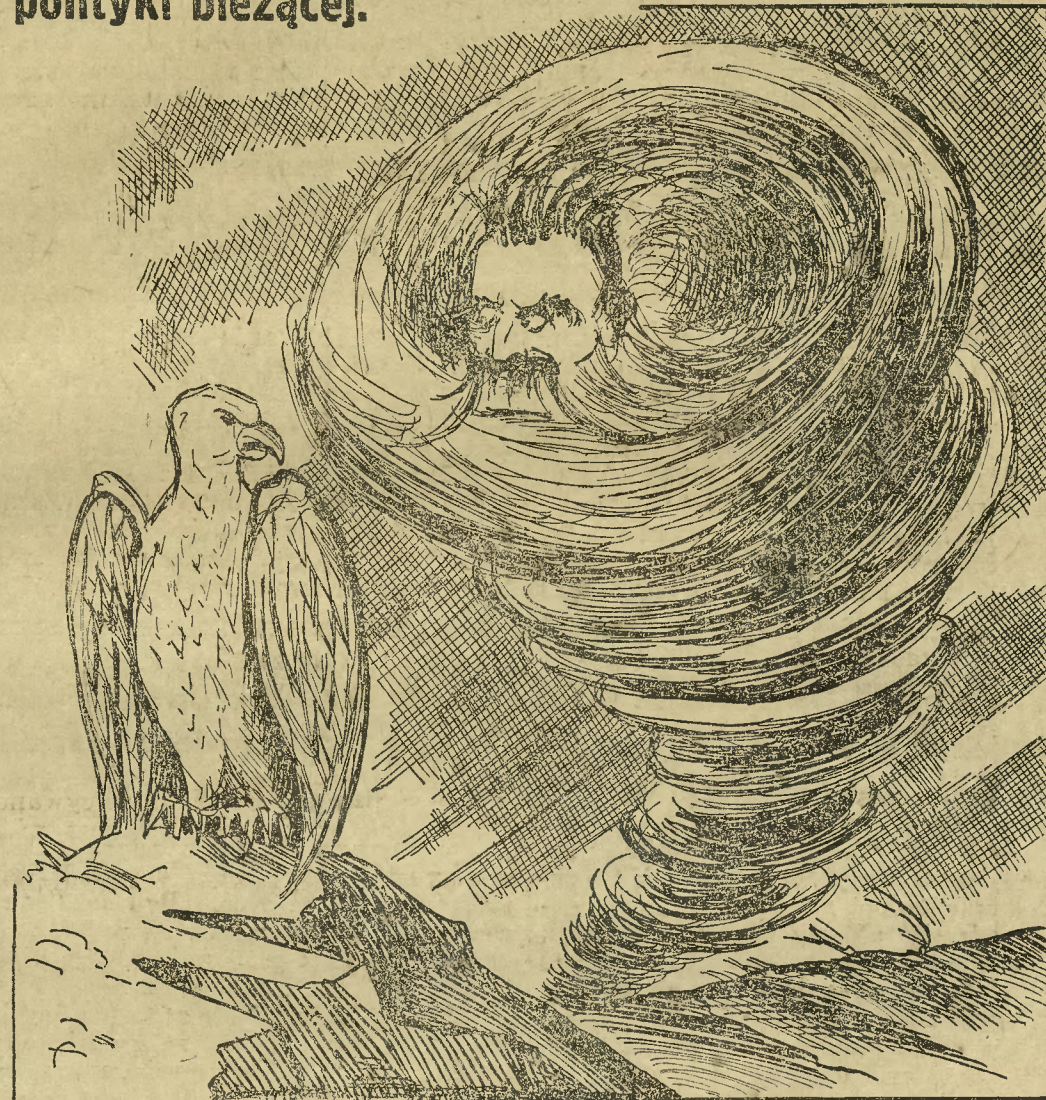
Polska nie naśladuje obcych wzorów. — oświadcza konserwatywny dziennik szwedzki.

Helsingfors. Tutejszy konserwatywny dziennik szwedzki „Hufvudstadsbladet” w związku z ostatnim oświadczeniem Marszałka Piłsudskiego zamieszcza artykuł, w którym pisze m. i.: Piłsudski z zagadnienia upadku parlamentaryzmu wydobywa nowe przesłanki, tworzy nowy przykład. To właśnie według nas jest ogromnie ciekawe. Oznacza to, że ten wielki mąż stanu nie jest naśladowcą znanych wzorów, ale że sam włączył się w ów temat. Cytując ostatnie oświadczenie Marszałka na temat rządów parlamentarnych, pismo wyraża przekonanie, że wywrze ono we wszystkich krajach olbrzymie wrażenie jako nowe oświecenie tej tak obecnie aktualnej sprawy o światowym znaczeniu.

„Matin” usprawiedliwia Piłsudskiego.

Omawiając odmowę Marsz. Piłsudskiego objęcia funkcji Prezydenta, „Matin” pisze, że po zastanowieniu się wydarzenie to wydaje się logicznem. Nie wystarczające prerogatywy, jakie przysądza szefowi państwa Konstytucja polska, nie byłyby pozwoliły Piłsudskiemu na urzeczywistnienie jego programu. Nie jest więc niespodzianką, że Marszałek zrzekł się stanowiska Prezydenta na rzecz posterunku pracy, obdarzonego autorytetem, który pozwoli mu na przekształcenie rujnującego Polskę parlamentaryzmu.

Z polityki bieżącej.

Biały orzeł ostoi się i przed taką burzą!

MACIEJ WIERZBIŃSKI

134

Wolność.

Powieść z czasów odrodzenia Wielkopolski.

(Ciąg dalszy)

A front polski obsadzony był słabo. Podzielono go na odcinki. Jednym z nich dowodził tam porucznik Sławiński, drugim porucznik Góralewski a sekcją, w której leżały Chobielin i Paterek, p. Maciej Koczorowski.

Białe mgły, jakię w końcu marca i w początku kwietnia wlewały się często o przedświacie po łągach Noteckich, faworyzowały wycieczki kolonistów na słabe posterunki polskie. Trzeba było przeto ubezpieczyć je przed niespodziankami, rozciągając przed nimi siatki druciane, dzwonkami połączone. Przy kwaterach posterunków zawieszano większy dzwon lub lemiesz, za pomocą którego alarmowano powstańców, gdy pojawiał się nieprzyjaciel. A szczególnie na sztych wystawione pozycje obwarowywano okopami.

Gdy pewnego wieczora setka spędzonych z okolicy Niemców jeła pod strażą Polaków kopać rowy i wznosić nasypy za zabudowaniami gospodarzami Chobielina, p. Prusinowski przewidywał wielką bitwę i chciał pakować się, wyjeżdżać.

Podtrzymywało go na duchu towarzysstwo sąsiadów i oficerów. Pod pozorem konferencji zapraszał do siebie pp. Mieczkowskiego, Szulczewskiego i in-

nych, gościł u siebie chętnie por. Jakubowskiego, broniącego Paterka, i hr. Ignacego Mielżyńskiego, dzielnego obrońcę Łabiszyna, i rad witał pannę Kawczyńską z Włodzimierzowa, chociaż domagała się odeń krupów, mąki, ziemniaków dla swych rannych w lazarecie keyńskim.

Zresztą miał dookoła siebie gwardję, bo zakwaterował w dworze garść żołnierzy. W miejsce domowników weszli plutonowi Graczyk i Kita, sierżant Karpolewski, kaprale Samoliński, Krzeszewski i Tafelski. A młody Zagrodzki miał pod ręką polówkę. Szczególną zaś pieczę otaczał obowiązkowo jego osobę Wasyl oraz Franek, który sam mianował się przybocznym dziedzica rycerzem, co oplacało mu się doskonale.

Gdy zanosilo się albo mogło zanosić na pukanie, gdy jakakolwiek chmurka wróżyła w jego mniemaniu nadsiadającą zawieruchę, biegił on do pana Antoniego, przestrzegał go przed „nieprzespieczeniem”, zaprzęgał sam konie i wyprawiał go gdzieś, poza linję wojska. Dzięki temu niejedna stumarkówka dostawała się w jego kieszeń i cieszył się w dworze przywilejami, które pozwalały mu pomiać służbę. Młody Rusin zgola nie dorównywał mu w ostentacyjnej gorliwości i afiszowaniu swej troskliwości. Nie posiadał też ni szczypty owego sprytu, jaki cechował szczerbatego mlókosa.

Gdy przez kilka nocy panował zupełny spokój, Franek począł się frasować. Nie podobało mu się to wcale. Z rachunku jego wynikało, że dziedzica utrzymywać należało w stanie mniejszego lub większego zdenerwowania. A zachodziła obawa, że jeśli pokojowy stan rzeczy potrwa dłużej, pan Antoni odzyska całkiem rów-

nowagę duchową. Ale Franek miał głowę nie od parady.

Pewnej nocy wylazł ze dworu, gdzie sypiał z Wasylem, zapuścił się w ogród i huknął raz i drugi z rewolweru w powietrze, opodal okien sypialni pana Antoniego, który wnet, z duszą na ramieniu, wyskoczył z pokoju, chcąc ratować się ucieczką. Zastąpił mu drogę Franek.

— Uciekły, psiejuchy! — uspokajał dziedzica. — Jak to te bestyje zakradły się do ogrodu! Pewnikiem byłiby obłowili się we dworze mięsiwem i srybłą nakradli a wielmożnemu panu kulkę w brzuch wpakowali. Hyc!... Niech pon dziedzic już się nie boi i do pokoju weńdzie, bo zimno w gąjdy szczypie. Jo już pilnuję, oka nie zmruję. Włosek z głowy wielmożnemu panu nie spadnie, jakem strzelec polski. Te basatyki nasze chrapią, jakby te parszywe niemczury po nocy nie bobrowały i na życie wielmożnego pana nie godziły! Ale niema strachu; jom tu stróż! Niechno który z tego szwabstwa jeszcze się tu do ogrodu wścibi!...

Tak to oddany Chobielinowi Franek bohaterską pierś oślaniał nieraz pana Prusinowskiego przed rabusiami, jakich on tylko słyszał i widział w mrokach nocnych. A dziedzic oceniał jego poświęcenie i męstwo i umiał wdzięczność swą objawiać w sposób bardzo przyzwoity. Jakoż tak czy owak, wojenka okazywała się dla przemysłnego chłopaka lukratywnym zawodem.

Wszelako z tego wnioskować nie wolno, by nie miał on wystawiać się wcale na kule niemieckie. Nie opuszczał wprawdzie chobielińskich pieleszy, lecz nie było potrzeba szukać wroga daleko. Wynurzał się on niejednokrotnie z lasów Potu-

lickich, skradał przez Józefiny i ostrzeliwał Chobielin. Nigdy zaś wśród obrońców nie zabrakło Franka. On pierwszy wypatrywał Niemców zwykle i pierwszy alarmował posterunek. Pewnego razu zaś dowiedział się przez szpiegów o zamiarze przerwania frontu polskiego pod Chobielinem przez znaczniejsze siły. Kazał natychmiast panu Prusinowskiemu telefonować po pomoc do Keyni i Szubina i dzięki temu atakująca kolumna na działała się na jeża i zdziesiątkowana ukryła się znów w lasach.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Jaś i Halka.
12. Przed potopem.

Jaś do Halki mówi: Weźmy Erdal* w arkę. Musimy ratować tę wyborną markę. A nasze buciki - na potop gotowe. Erdal nam utrzyma wciąż a wciąż jak nowe.

***) „ERDAL” z żabką na puszcze — to prawdziwe dobrodziejstwo dla skóry.**
Wyrób krajowy.

Z KRAJU.

Kartek nieważnych oddano we wtorek na zgromadzeniu narodowym 21. Zamieszono nazwisko posła Fiederkiewicza 2 Łańcuckiego 1 była z napisem „precz z prezydentem, niech żyje republika Rad” 1 z nazwiskiem Trockiego, 1 gen. Fenga „Wszczęć nie zmerła Ukraina”, 1 z napisem „Król Józef Piłsudski”, 1 z napisem „Lalka polskiego Mussoliniego”. Nazwiska te starające się tendencyjnie obniżyć powagę Zgromadzenia Narodowego pochodziły od kół półkomunistycznych.

Wywieszono flagi. Z racji wyboru nowego prezydenta bardzo wiele domów w Warszawie wywiesiło flagi o barwach narodowych.

Gdzie odbędzie się zaprzysiężenie? Uwaga skupiła się na sposobie miejsca zaprzysiężenia nowego prezydenta Rzeczypospolitej. Miejsce zaprzysiężenia waha się pomiędzy sejmem, katedrą a zamkiem. Najprawdopodobniejsze jest zamek, gdyż mniejszości narodowe oparły by się katedrze.

Na drugim odczycie Oraczewskiego. W sali „Twa Hygienicznego w Warszawie” odbył się drugi odczyt znanego kuglarza odczytowego, zasuspendowanego księdza Oraczewskiego. Wielu z pośród publiczności wznosiło okrzyki przeciw prelegentowi, jak precz z błaznem, wyrzucić durnia itd. Kres zajęciom położyła policja.

Morderstwo z przed czterech lat. Niezwykłą sensację wywołało w Załęskiej Hałdzie, pod Katowicami, przyznanie się mieszkanki tejże miejscowości Kusiovej do popełnionej przed czterema laty zbrodni na osobie swego męża. Według opowiadań Kusiovej, którą miała przed władzami zadenuncjonować córka, popełniła ona zbrodnię dnia 22 czerwca 1922 r., a popchnęła ją do tego czynu niesnaski w rodzinie. Mordu dokonała na strychu domu, a trupą zakopła w ogrodzie. Władze policyjne zajęły się ustaleniem prawdy w zeznaniach Kusiovej i odszukaniem śladów zamordowanego.

Coś się psuje w państwie Witosowem!

Warszawa, 3. 5. (Tel. wł.) „Przebieg Wieczorny” donosi, że w Wierchosławicach odbyła się demonstracja przeciw Witosowi a za Piłsudskim. Włosicanie wśród entuzjastycznych okrzyków obnosili po wsi umalony kwieciami portret Marszałka.

Podobna demonstracja odbyła się w Łętowicach, gdzie gospodaruje szwagier Witosy.

Bacność przed oszustami.

30-tu fałszywych kwestarzy Tow. Obrony Przeciwwgazowej grasuje w Polsce.

W Ozorkowie, woj. łódzkiej, schwytano przed kilkoma dniami fałszywą parę kwestarzy, zbierających przy pomocy podrobionych kwitów i legitymacji ofiary na rzecz Towarzystwa obrony przeciwwgazowej.

Badani w śledztwie oświadczyli, że są członkami bandy, składającej się z 30 osób. Banda ta zaopatrzona jest we wszystkie potrzebne dokumenty i podzielona na 15 par, grasuje po całej Polsce.

Na skutek tej wiadomości — zarząd główny Tow. obrony przeciwwgazowej zawiadomił wszystkie komendy policyjne w kraju, że żadnych kwestarzy nigdy nigdzie nie wysyłał.

Bacność więc przed oszustami!

Zawiedzione nadzieje Ukraińców.

Lwów, 31. 5. (PAT) Ostatnie wypadki w Polsce żywo zajmują prasę ruską, która poświęca im wiele miejsca. M. in. bardzo znamienne jest stanowisko czasopiśma „Ukraiński Prapor” organu Petruszewicza, które w artykule pod tytułem: „Na szali ruiny” (podobno pióra samego Petruszewicza), przedstawia w najczarniejszych barwach stosunki w Polsce. Petruszewicz załamuje ręce nad bezczynnością narodu ukraińskiego i ze smutkiem stwierdza, że w tak ważnej chwili, kiedy z pośród narodu polskiego może wyjść przewrót o rewolucyjnym charakterze, Ukraińcy nietylko nie wykazują żywej działalności, ale nie ujawniają żadnych prób w kierunku uniezależnienia swego narodowego stanowiska. W dalszym ciągu autor wzywa do przygotowania sił aktywnych, by w obecnej rewolucji wypadki nie zastały Ukraińców nieprzygotowanych. Wreszcie autor stwierdza z bólem, że istnienie ukraińskiej organizacji należy do przeszłości, a ludzie, którzy podjęli się tej pracy, zarzucili ją.

Docent politechniki
fałszerzem dolarów.

We Lwowie rozpoczęła się rozprawa sądowa przeciw inż. Paykartowi, docentowi politechniki tamtejszej, któremu prokurator zarzuca systematyczne fałszowanie banknotów studenckich.

Rewizja we wili oskarżonego odkryła całe nader umiejętne skonstruowane laboratorium do tego celu, oraz 46 sztuk nader udatnych fałszyfikatów.

Oskarżony, mimo wysokiej inteligencji, broni się nadzwyczaj niezręcznie. Twierdzi bowiem, że fałszyfikaty i całą

pracownię fałszerską... znalazł we wagonie kolejowym w kufereku obcego podróżnego, który to kuferek przez ciekawość zabrał ze sobą do domu.

Paykart wiele fałszyfikatów sprzedał na czarnej giełdzie we Lwowie. Do rozprawy wezwano kilkunastu świadków, głównie poszkodowanych żydów.

Proces ten, ze względu na towarzyskie i naukowe stanowisko oskarżonego budzi we Lwowie powszechną sensację.

Akademicy ukraińscy jako bandyci!

Proces o napad i obrabowanie wozu pocztowego we Lwowie.

Przed sądem okręgowym w Lwowie rozpoczęła się dzisiaj rozprawa przeciwko 12 młodym akademikom ruskim, oskarżonym o zdradę główną, rabunek, kradzież i morderstwo. Sprawa ta stoi w związku z napadami na pocztę we Lwowie i Kałuszu, jakoteż obrabowa-

niem kasy rady powiatowej w Dolinie. Dziś odczytano akt oskarżenia, obejmujący 140 stron druku. Rozprawa prawdopodobnie potrwa kilka tygodni. Wpływy francuskie na Morzu Śródziemnym miały się wzmocnić wskutek zmiany sytuacji w Marokku.

Sensacyjna afera hr. Zamojskich.

Wr. 1863 powstańcy oddali Zamojskiemu olbrzymi skarb do przechowania.

Warszawa, 3. 6. W „Kurjerze Porannym” ukazał się list otwarty b. marszałka dworu hr. Zamojskich p. Józefa Deptały. P. Deptała stwierdza, że w czasie kiedy był marszałkiem dworu u hr. Zamojskich, tj. pomiędzy 1878 a 1889 wszedł w posiadanie ciekawej bardzo tajemnicy. Mianowicie dowiedział się, że w r. 1863 powstańcy zabrali Moskalom pod Żyżynem 1 milion w złocie i oddali

to do przechowania rodzinie Zamojskich. Skarb zakopany został w miejscu, znanym tylko paru osobom. Deptała uczestniczył w zakopaniu tego skarbu. Dalej p. Deptała stwierdza, że o skarbie tym wiedzieli, prócz hr. Konstantego, także Tomasz, August i Adam Zamojscy. P. Deptała zawiadomił o tem wszystkim Prokuratorję Generalną, która prowadzi dochodzenia w tej sprawie.

Dwie sąsiednie wsie w śmiertelnej walce o sporne łąki.

Uzbrojono się w kije i rewolwery. — Obie strony mają 32 rannych.

Dwie wsie sąsiednie w powiecie brzeskim: Kosów i Starozowszczyzna toczą od lat spór o łąki. Sprawa przechodziła już różne instancje urzędowe i sądowe, i nie zadowolony żadnej ze stron, wielce je denerwowała. W ubiegły piątek postanowili ją „skończyć” Kosowianie i uzbrojono się w kije, żelazne pręty a nawet rewolwery, nad ranem zajęli sporną łąkę, na której pasło się dydo starozowszczań. Zagarnął bydlę Kosowianie obstawili swą strażą łąkę a z bydlęm uciekli do siebie. — Ujrzało to obudzeni pastuchy ze Starozowszczyzny i zaalarmowali swą wieś. Starozowszczańskie schwyliły kosa, cepy, widły i siekiery i ruszyli na zbórców. Wywiązała się zacięta

walka, w której padły nawet liczne strzały rewolwerowe. Te sprowadziły wreszcie policję z Kosowa, która w całym składzie wraz z oddziałem konnym wyjechała celem rozłączenia walczących. Byli oni tak rozwścieczeni, że przyjęli wobec policji wrogą postawę a nawet próbowali jednego z policjantów rozbroić i ściągnąć z konia.

Wskutek tego policja zagroziła użyciem broni, do czego jednak na szczęście nie przyszło, gdyż udało się walczących rozdzielić i rozbroić. Aresztowano 44 najzagrabszych zapasników, zaś ciężiej rannych odesłała policja do szpitala w Kosowie. Obie strony mają razem 32 rannych, z tego 6 ciężiej rannych.

Stocznia lotnicza Aerolotu
i jej znaczenie dla Polski.

W maju 1925 r. dzięki inicjatywie Ministerstwa Kolei oraz Polskiej Linji Lotniczej została założona w cywilnym porcie lotniczym w Warszawie Stocznia Lotnicza, pierwsza i jedyna w Polsce, a jedna z niewielu w Europie, dla samolotów konstrukcji metalowej.

Stocznia wyposażona w nowoczesne maszyny i urządzenia, zezwalające na montaż ale i na wyrób oraz obróbkę poszczególnych metalowych części i samolotów.

Już w pierwszym roku swego istnienia stocznia doszła do stanu, że zdolna jest przeprowadzać samodzielnie wszelkie, nawet najpoważniejsze (równorzędne budowie nowych płatowców) naprawy samolotów metalowych. Również i pod względem wydajności swej pracy w zupełności stanęła na wysokości zadania, gdyż w roku tym przeprowadzała konserwację i remonty wszystkich samolotów Polskiej Linji Lotniczej, kursujących na liniach krajowych, jak również i ich silników lotniczych.

Znaczenie Stoczni nie ogranicza się jednak wyłącznie do konserwacji samolotów, chociaż i ten moment jest niezmiernie ważnym, gdyż dzięki jej posiadaniu nie potrzebowaliśmy uszkodzonych samolotów wysyłać do remontu zagranicę. Stocznia posiada ponadto daleko poważniejsze znaczenie zarówno polityczne jak i pedagogiczne, z punktu widzenia ogólnych interesów naszego lotnictwa.

Płatowce metalowe bowiem — to przyszłość lotnictwa. Z natury rzeczy wcześniej

czy później będą musiały wyprzeć przestarzałe maszyny drewniano-płócienne. Z drugiej strony samolotów metalowych oddawna używają nasi najgroźniejsi sąsiedzi na zachodzie i wschodzie. Nie będzie zatem obojętną dla nas rzeczą w razie zawiązań znajomości ich konstrukcji i możliwość ich naprawy u siebie.

Dzięki istnieniu stoczni z każdym dniem powiększa się krąg naszych wiadomości, co raz większe kadry zaznajamiać możemy z konstrukcją i budową płatowców metalowych. I tak stocznia wyszkoliła już dotychczas poza całym personelem Polskiej Linji Lotniczej również szereg słuchaczy wyższych uczelni oraz członków różnych związków lotniczych, którzy przeszli w niej kursa praktyczne. Niewątpliwie stocznia lotnicza Polskiej Linji Lotniczej, zatrudniająca obecnie około 60-ciu pracowników, nie jest kresem naszej organizacji wytwórczości samolotów metalowych, — jest ona jednak za czątkiem tego przemysłu i śmiało można powiedzieć — jego podwaliną, a wreszcie bardzo ważnym ogniwem racjonalnego rozwoju naszego całego przemysłu lotniczego.

Stocznia ta bowiem wypełnia nareszcie lukę w naszym dotychczasowym przemyśle i łącznie z istniejącymi wytwórczami samolotów drewniano-płóciennych („Samolot” w Ławicy pod Poznaniem, Plage i Laskiewicz w Lublinie, Biała Podlaska) z będącym na wykończeniu Instytutem Aerodynamicznym w Warszawie oraz z organizującą się fabryką silników lotniczych, da możliwość naszym konstruktorom wszechstronnej pracy dla stworzenia polskiego typu płatowca, wyprodukowanego rękami polskich robotników.

Z Konina.

(Korespondencja własna „Dzien. Bydg.”)

Zbrodniarze przed sądem.

Kaliski Sąd Okręgowy w Koninie, pod przewodnictwem sędziego p. C. Dreschera w dniu 29 maja rb. rozpatrywał sprawę, o której swego czasu pisaliśmy w naszym „Dzienniku”, o morderstwie, popełnionem w nocy z 31 grudnia na 1 stycznia rb., na właściciela posiadłości ziemskiej Sarnowy pow. konińskiego p. Władysława Lewandowskim. Zbrodnicego czynu dokonali mieszkańcy z pobliskiego miasteczka Ślesin Kaliski Brodziński, małżonkowie Brzeziński i trzech ich wspólnicy cyganie Brzeziński, którzy od dłuższego czasu zamieszkują stale w Ślesinie i ci ostatni za namową i wskazówkami swych wspólników stale okradali okolice i zrabowanym łupem wspólnie dzielili się.

Zbrodniarze do morderczego czynu i do wielu innych popełnionych kradzieży przyznali się.

Sąd po godzinnej naradzie ogłosił wyrok: oskarżeni mieszkańcy miasta Ślesin Brodziński i Brzeziński po 12 lat więzienia, żona Brzezińskiego uwolniona, trzech cyganów po 10 lat więzienia za wspólne morderstwo na osobie śp. M. Lewandowskim.

Po wysłuchaniu wyroku, winnych zbrodni pod silną eskortą policji odprowadzono do miejscowego więzienia na ul. Wodnej.

Moja oferta.

Powiedz otwarcie, czy mam szansę,
By dostać się w twój ogród z róż?
Na długie flirty i romanse,
Dziewczyno jam za stary już.

Wielkich obietnic ci nie robię
Fortuny nie doznałem łask,
Więc białej szyji nie ozdobię
Brylantem, co ma słońca blask.

Wierności przyrzec ci nie mogę
Ani od ciebie żądam jej.
Gdy przyśnie czar, to w swoją drogę
Pójdzie z nas każdy w chwili tej.

Nie wiem co znaczą z tęczy mosty,
Codziennosc ma swą własną treść.
Poeta w życiu bywa prosty,
A nawet lubi dobrze zjeść.

Nie wzniosę cię do gwiazdnych polan.
Mój Pegaz — to już starszy koń.
Ale do twoich białych kolan
Przytulę mą znużoną skroń.

Nie chcę od ciebie oszołomień,
Ni krzyku twojej młodej krwi,
Niby ostatni słońca promień,
Ozłocisz jesień moich dni.

Oto oferta moja szczerą,
Nie zatajony żaden fakt.
Niech teraz serce twe wybiera,
Czy chcesz podpisać ze mną pakt?

Henryk Zbierzchowski.

Kłeska wyborcza partii rządowej na Litwie.
Ludowice tworzy gabinet. — Żądania Polaków.

Kowno. Skutkiem klęski, poniesionej przez blok prawicy w ostatnich wyborach do sejmiku kowieńskiego, gabinet Bystrasa podał się 31 maja do dymisji. Misję utworzenia nowego rządu otrzymał socjalny ludowiec Słezewiczus. (PAT).

Posel frakcji polskiej w sejmie kowieńskim p. Lutyk uzależnia ustosunkowanie się frakcji polskiej do propozycji popierania rządu wytworzonego przez ludowców od spełnienia całego szeregu postulatów mniejszości polskiej w zakresie autonomii kulturalnej, zmiany metod spisu ludności, udzielenia nowych praw językowych, zwolnienia wydalonych w drodze administracyjnej obywateli narodowości polskiej, zniesienie stanu wyjątkowego, powiększenie liczby szkół polskich odpowiadającego procentowemu ustosunkowaniu ludności polskiej w państwie, zaprzestanie dotychczasowych niebywałych metod przy realizowaniu reformy rolnej, oraz ulżeniu ciężarów podatkowych. Frakcja polska gotowa jest do zawarcia szerokiego porozumienia z ludowcami na terenie parlamentarnym, oraz wysuwa żądanie udzielenia odpowiedniej reprezentacji w komisjach i jednego miejsca w przyrządzie sejmku. (A. W.).

Kowno (A. W.). Dotychczasowy prezydent republiki p. Sstulgiński, którego pełna mocnictwa według konstytucji litewskiej upływają wraz z ukończeniem się kadencji sejmowej nie będzie brać udziału w pracach przyszłego parlamentu. Brane jest poważnie w rachubę jego kandydatura na stanowisko posła litewskiego przy Watykanie, przyczem będzie on miał za zadanie naprawienia bardzo naciągniętych stosunków pomiędzy Watykanem a Litwą. (w).

Za i przeciw.

W pismach Związku Ludowo-Narodowego (endecji) przywódca duchowy tego stronnictwa p. Roman Dmowski występuje przeciw tym, którzy domagają się autonomii Zachodniej Polski (b. dzielnicy Pruskiej). Argumenty, które przytacza przeciw temu żądaniu, nie wytrzymują krytyki, a zresztą p. R. Dmowski, choć pitarz polityczny nieprzeciętnej miary, nie zna widocznie nastrojów szeregów mas w b. dzielnicy pruskiej, czego już nieraz złożył dowód.

Zupełnie inaczej na sprawę tę zapatruje się p. Józef Hanasz, który w „Dzienniku Poznańskim” zamieścił obszerny artykuł, uzasadniający potrzebę nadania Polsce Zachodniej osobnych praw, aby mogła spełnić rolę piastunki myśli państwowej. ciekawy ten artykuł zamieścimy w całości w przyszłym numerze naszego pisma.

Czego się Poznań domaga!

W pismach poznańskich Komitet Wojewódzki Organizacji Obrony Państwa ogłasza odezwę, w której między innymi stawia następujące żądania:

„Zważywszy, że spokój w tutejszej dzielnicy zawdzięcza społeczeństwo głównie władzom cywilnym i wojskowym, które zupełnie zgodnie z jego przekonaniami zajęły stanowisko, żądać będziemy, aby nie wnoszono w te władze zmiany przez zmiany personalne, dopóki nie będą przywrócone w pełni normalne warunki życia państwowego.

„Zapobiegać będziemy jakimkolwiek osłabieniu sił zbrojnych na Kresach Zachodnich, czyby to miało nastąpić przez usuwanie materiału wojennego, czy to przez translokacje wojsk lub rezerw.

„Podobnie przeciwdziałać będziemy wszelkim zarządzeniom, mogącym podkopać życie gospodarze Ziemi Zachodnich, najwyżej tu z całej Polski rozwinięte, lub trwać ich zaszczyt finansowe.

„Uważamy za niezbędne, by kierownicy i członkowie wszelkich organizacji, mających na celu obronę porządku publicznego, trwali niezłomnie na swych stanowiskach.

„Urzędników i wojskowych wzywamy do nieusuwania się z zajmowanych stanowisk, mimo najcięższych konfliktów moralnych, na jakie mogą być narażeni, w zrozumieniu, że tego od nich wymaga wyższy interes Ojczyzny.”

* * *

Ponieważ Komitet Wojewódzki O. O. P. ogłosił postulaty powyższe tylko w pismach poznańskich, przypuszczamy przeto, że postulaty powyższe stawia tylko sam Poznań (miasto). W przeciwnym razie byłby niezawodnie odezwę swoją także do innych pism rozlewał. Zresztą w tak ważnych sprawach należało już dawno zwołać zjazd wszystkich wybitniejszych działaczy Zachodniej Polski. Poznań sam — to jeszcze nie cała dzielnica, która ma chyba także prawo się wypowiedzieć.

Marszałek Piłsudski chwali nowego prezydenta.

Marszałek Piłsudski w wywiadzie udzielonym prasie stołecznej przedstawia Prezydenta Mościckiego jako swego najlepszego przyjaciela, z którym łączy go wiele wspomnień z czasów tułaczki po świecie. Fakt, że nowo obrany Prezydent jest technikiem, uważa Piłsudski za nadzwyczaj pomyślny dla Polski, której brak na naczelnych stanowiskach „dobrych techników, specjalnie gdy idzie o większe sprawy, o wykrycie błędów w olbrzymiej maszynie państwowej, będącej w biegu”.

Książd Tokarzewski nie strzelał!

Warszawa, 3. 2. (PAT). Gabinet ministra spraw wojskowych komunikuje: W niektórych pismach pojawiła się wiadomość, że ks. prałat Tokarzewski, kapelan oddziałów przybocznych Prezydenta Rzeczypospolitej, w czasie zajść majowych strzelał do żołnierzy, walczących po stronie przeciwnej. Dokładne zbadanie sprawy wykazało, że wiadomości te są nieprawdziwe.

Polacy zadzierżawili turecki monopol spirytusowy.

Angora, 3. 6. (PAT). Rada Ministrów na swym posiedzeniu nadzwyczajnym przeprowadziła badanie porównawcze ostatnich ofert, przedstawionych przez dwie rywalizujące grupy szwajcarską i polską, ubiegającą się o nadanie im prawa eksploatacji i administracji tureckiego monopolu spirytusowego. W rezultacie dłuższych narad Rada Ministrów postanowiła oddać eksploatację monopolu

grupie polskiej. Grupa polska ustaliła sumę, mającą być wypłaconą natychmiast po podpisaniu kontraktu na półtora miliona funtów tureckich, sumę zaś, mającą być wpłaconą w terminie 3 miesięcznym na 40.000.000 franków szwajcarskich, z czego 33 milj. bez procentów, resztę zaś z procentem 8 od sta. Kontrakt obowiązuje 25 lat.

Ingres biskupa gdańskiego O'Rourke.

Gdańsk, 1. 6. (PAT). Dziś odbył się w katedrze w Oliwie uroczysty ingres pierwszego biskupa gdańskiego hr. O'Rourke. Uroczystość rozpoczęła się procesją, w której wzięło udział duchowieństwo katolickie wolnego miasta, wszystkie związki katolickie oraz kilkanaście tysięcy wiernych. Na czele procesji szła orkiestra policyjna, dalej kroczył biskup pod baldachimem, który swego czasu uszyła i wyhaftowała dla klasztoru Cystersów w Oliwie królowa szwe-

dzka Krystyna po przejściu z protestantyzmu na katolicyzm. Następnie szli komisarz generalny Rzplitej p. Strasburger, wysoki komisarz Ligi Narodów van Hammel, prezes rady portu pulk, de Laes, prezydent senatu gdańskiego Sahm, konsulowie obcych państw itd. Po procesji odbyło się uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez nowego biskupa. Poczem duchowieństwo składało hołd nowemu biskupowi.

Hasłem Ostbundu rozbiór Polski.

Uważają sobie za pohańbienie jeździć przez Pomorze w zamkniętych wagonach polskich!

Na zjeździe Ostbundu w Królewcu powzięto następującą rezolucję:

Zjazd Ostbundu zdaje sobie sprawę z licznych referatów fachowych o strasznych skutkach gospodarczych i kulturalnych rozdzielenia Niemiec przez polski korytarz. Zjazd stwierdza, że położenie Prus Wschodnich jest niemożliwe do utrzymania i że w m. Gdańsk pod polskim zwierzchnictwem zagrożony jest gospodarstwo i kulturalnie oraz że przyłączone do Polski ziemie stanowią rdzennie niemiecki obszar kulturalny. Razem z całym narodem niemiecki Ostbund protestuje przeciwko istnieniu korytarza polskiego i żąda od mocarstw, by wydarte Niemcom ziemie zostały zwrócone niemieckiej ojczyźnie. Ostbund stwierdza, że dopóki to żądanie nie zostanie wypełnione, dopóty nie będzie położony kres niszczeniu kultury niemieckiej i gwałtom, dokonywanym na mniejszościach narodowych w Polsce. Obecna rewolucja w zupełnie zrujnowanej gospodarce Polsce dowodzi, że republika polska jest ogniskiem niepokoju politycznych, podobnie jak i za dawnych cza-

sów, skutkiem czego straciła swoją niepodległość. Dopóki nie zostanie zwrócona Niemcom ziemia niemiecka, dopóty we wschodniej Europie spokój nie powróci. W końcu zjazd uchwalił następujący telegram do ministra spraw zagr. Rzeszy: Licznie zgromadzenie w Królewcu z całych Niemiec członkowie Ostbundu uczuli, jako krzywdę i pohańbienie, że musieli przejeżdżać przez dawne ziemie niemieckie w zamkniętych wagonach pod opieką obcej straży wojskowej. Zgromadzeni spodziewają się, że kontynuowanie polityki locarneńskiej doprowadzi rychło do zmiany obecnego stanu rzeczy.

Uwaga Redakcji: Żalować należy, że działalność hakatystów, którzy po wojnie ukryli się pod nazwą „Ostbundu”, nie rozbrzmiewa głośnie. Przyspieszyłoby to może rozwiązanie sprawy Prus Wschodnich po linii jedynie możliwej, mianowicie odłączenia zupełnego Prus Wschodnich od Niemiec i stworzenia z nich Szwajcarii Bałtyckiej w myśl projektu b. konsula generalnego w Królewcu p. Srokowskiego.

W dniu 10 maja w Niemczech miała powstać dyktatura prawicowa.

Berlin, 3. 6. PAT. W sejmie pruskim odbyła się wczoraj ożywiona debata w sprawie akcji policyjnej przeciwko zamachowcom prawicowym. W imieniu ministerstwa spraw wewn. przemawiał dyrektor ministerjalny dr. Abegg, który stwierdził, że już od dłuższego czasu policja otrzymywała informacje z różnych stron, że zanoszą się na zamachy prawicowe. Gdy wreszcie wskutek tych informacji pewne osoby, biorące udział w tych przygotowaniach, pod wpływem wyrzutów sumienia dostarczyły dokładnych danych, a w ręce policji dostał się nawet plan dyktatury oraz nazwiska osób, które miały zająć naczelne stanowiska po zamachu, policja przystąpiła do aresztowań. W tym momencie przemówienia dra Abegga na prawicy w sposób burzliwy zaczęto

żądać wymienienia nazwisk tych, którzy plan zdradzili. Dr. Abegg powiedział, że wiedzieć tego nie może, co wywołało jeszcze większą burzę, trwającą przez dłuższy czas. Z trudem tylko przedstawiciel rządu zdołał dojść do głosu, przyczem stwierdził, że termin zamachu był wyznaczony na dzień 10 maja. Dr. Abegg przyznał, że w wyniku rewizji nie wszędzie otrzymywano dostateczny materiał do rak, gdyż osoby, u których rewizje przeprowadzono były uprzedzone o niej. Dr. Abegg stwierdził dalej, że niektórzy posłowie do Reichstagu i do sejmiku pruskiego w akcję tę byli zamieszani i zakończył oświadczeniem, że niebezpieczeństwo zostało usunięte, a spokój i porządek zapewniony.

Kronika telegraficzna.

Dymisja rządu litewskiego.

Wskutek klęski, poniesionej przez blok prawicy w ostatnich wyborach do sejmiku kowieńskiego, gabinet Bystrasa podał się wczoraj do dymisji. Misję utworzenia nowego rządu otrzymał socjalny ludowiec Slezewicius.

Poseł pruski namawiał do mordu politycznego.

Komisja regulaminowa sejmiku pruskiego uchwaliła wydanie posła Wullego, oskarżonego o udział w morderstwach politycznych. Przeciwnie wydanii głosowali tylko komuniści.

Zgon Stieklowa.

Dn. 30 maja zmarł na Krymie zastępca prezesa wszechzwiązkowej akademii nauk Stieklow (Nachamkes).

Włochy żądają wpływu w Tangerze.

Według doniesień „Daily Express”, rząd włoski miał oświadczyć w Paryżu, że zastrzega sobie żądanie kompensaty w strefie Tangeru na wypadek, gdyby

Anglia będzie importować węgiel!

„Daily Telegraph” donosi, że rząd zbadał w ostatnich dniach zapasy węgla, znajdujące się w kraju i o ile to okaże się koniecznym, będą poczynione zarządzenia w sprawie przywozu węgla zagranicznego.

Tajemniczy zgon Francuza w Rosji.

„Echo de Paris” donosi, że syndykalista francuski Tomasi, który przed trzema miesiącami udał się do Rosji w celu zbadania panujących tam stosunków, zmarł w tajemniczych okolicznościach.

Oczyszczenie armii bułgarskiej.

Na propozycję ministra wojny rząd zawiesił w urzędowaniu szefa sztabu generalnego jako też szereg dowódców pułków i dywizji. Zarządzenie to spowodowane zostało pragnieniem, aby oczyścić armię od elementów, zaangażowanych politycznie. Akcja ta jest początkiem walki przeciw istniejącym w państwie tajnym czynnikom.

O zbliżeniu włosko-rosyjskie.

Wedle doniesień „Daily Telegraph” Cziczerin uda się wkrótce do Włoch, aby doprowadzić do zbliżenia między Rzymem i Moskwą. Zdaniem dziennika plany Rosji idą w kierunku stworzenia przeciwwagi Lidze Narodów.

Sądy wojenne w Syrii.

Sąd wojenny w Damaszku skazał zaocznie na śmierć sułtana Attrache oraz szereg przewodców buntowników.

Szczęśliwa Hiszpania.

Barcelona, 3. 6. PAT. Przybył tu Primo de Rivera, który w dłuższym przemówieniu zanalizował obecną sytuację Hiszpanii, które określił jako szczęśliwe. Z kolei Primo de Rivera scharakteryzował problematy, którym musiał stawić czoło od chwili objęcia władzy we wrześniu 1923 r., a zwłaszcza sprawę terroryzmu i separatyzmu katalońskiego.

Wystawa polska w Hawaie.

Otwarto wystawę polską w obecności konsula generalnego w Paryżu Lasockiego, konsula w Hadze Winiarza, oraz prezesa izby handlowej francusko-polskiej Ostrowskiego.

Słuszne żądanie.

„Gazeta Grudziądzka”, wyznająca program P. S. L. „Piasta”, żąda, aby wojsko, które podniosło bunt przeciw prawowitej władzy, — po amnestji — zostało zdemobilizowane. Dotyczy to naturalnie tylko oficerów. Przebaczmy winy i zwolnić ze służby! — woła „Gaz. Grudziądzka”.

A dalej wymieniona gazeta pisze:

W rozkazie dziennym, wydanym do wojska, Marsz. Piłsudski powiedział: — „Niech Bóg liतोściwy grzechy nam odpuści i rękę karzącą odwróci.”

Bóg jest Sędzią duszy człowieka — a naród sędzią obywatela i jego czynów. — Niech Marszałek Piłsudski stanie przed narodem i żąda rozgrzeszenia.

Naród może — jeśli zechce — to uczynić.

Tak stałoby się zadość i sprawiedliwości i prawu.

Takie jest w tej sprawie nasze stanowisko.

Ponawiamy przy tej sposobności swoje żądania: ażeby generałowie i oficerowie, którzy stanęli w obronie prawowitej władzy, prawa i honoru — byli natychmiast wypuszczeni na wolność.

Żądamy dalej, — by corychlej zaprzestano zmian personalnych w urzędach i prześladowania tych urzędników, którzy stali po stronie prawowitego rządu, a tych, którzy zostali już usunięci, ażeby z powrotem i przywrócono na ich dawne stanowiska.

To są nasze żądania, które pod adresem obecnego rządu kierujemy.

Zaznaczamy przy tem, że gdyby jednak te żądania nasze, a szczególnie te najgłośniejsze dotyczące Zgromadzenia Narodowego i zwolnienia oficerów, którzy w obronie prawowitej władzy walczyli — nie zostały uwzględnione, to wówczas staniemy po stronie tych, którzy tu w byłej dzielnicy pruskiej budują siłę do obrony przed dalszym poniewieraniem, uczuć narodowych.

Przestrzegamy zatem rząd — by nie przeciągnął struny — bo wówczas dalsze następstwa mogą być nieobliczalne.

Dowcip sejmowy.

Po wyborze prof. Mościckiego na Prezydenta, powiedział ktoś przy stole PPS. w restauracji sejmowej.

— Zaczęto się na moście, a skończyło na Mościckim.

Z PROWINCJI.

Kurs pszczelarSKI.

Dla szerszego zaznajomienia z pszczelarstwem i hodowlą drobiu miłośników, Wielkopolska Izba Rolnicza w porozumieniu z Ministerstwem Kolei urządza w dniach 7, 8, 9 i 10 czerwca t. b. w Bydgoszczy kurs, otwarcie którego nastąpi dnia 7 bm. o godz. 9 rano, w szkole rolniczej przy ul. Nowodorskiej na Szwederowie.

ROGÓWKO. (Pożar). W nocy dnia 1 bm. wybuchł pożar w zagrodzie kolonisty Weissbrotha. Spaliła się doszczętnie stodoła, w której znajdowało się jeszcze cośkolwiek zboża, oraz narzędzia rolnicze. Przybyła straż pożarna z Rogowa ugasiła ogień. Poszkodowany nie był ubezpieczony, wobec czego ponosi on stosunkowo wielką stratę. Jest to w tym miesiącu już drugi pożar w okolicy Rogowa.

WITKOWO. (Jarmark). W dniu 9 bm. w środe, odbędzie się w tut. mieście jarmark ogólny. Spędzających raitocowych jest niedozwolony ze względu na panującą tutaj pryszczycę.

Inowrocław.

Ujęcie złodzieja. Dnia 31 maja doprowadzono do policji niej. J. Kościńskiego z Żednia powiatu mogileńskiego, za kradzież trzech skór gizmowych u p. Sikorzyńskiego w Inowrocławiu.

Ujęcie zbiega. Dnia 31 maja ujęła policja zawodowego złodzieja A. Mławskiego, który w nocy z dnia 12 na 13 marca zbiegł z tutejszego aresztu policyjnego. Ma on na sumieniu kilka kradzieży i napdów rabunkowych.

Otwarcie sezonu letniego w Teatrze Narodowym w Inowrocławiu nastąpi w sobotę. Wystawiona będzie komedia Caillaveta i Mers'a, pt. „Ladna historia”, w obsadzie kilku nowozaaugowanych artystów scen warszawskich. W niedzielę po raz drugi „Ladna historia”. Początek o godz. 8.30 wieczorem.

Pokasani przez psa wściekłego. Dnia 28-go ub. m. stwierdzono wściekłość u psa, należącego do gospodarza Solarczyka w Stomominie. Pokasana została żona gospodarza i córka. Chorych odwieziono do lekarza powiatowego w Inowrocławiu. Psa na miejscu zabito i wysłano do zakładu higieny w Bydgoszczy.

Nabożeństwo czerwcowe odprawiane będzie codziennie w kościele N. Serca Pana Jezusa o godzinie 7.30 wieczorem.

Zapisy chłopców do szkoły wydziałowej. Szkoła wydziałowa chłopców przyjmuje zgłoszenia uczniów do egzaminu wstępnego od 7-go do 19-go czerwca w czasie przedpołudniowym. Przy wpisie należy przedłożyć metrykę urodzenia, świadectwo powtórnego szczepienia ospy, świadectwo szkolne.

Trzemeszno.

Ofiara niedzielnej katastrofy samochodowej p. Kazimierz Biernacki, zmarł w klinice w poniedziałek rano, w godzinę po dokonanej operacji. Oprócz złamania ręki i rozbitcia głowy stwierdzono rozdarcie jelit oraz naruszenie żołądka. Zmarły liczył lat osiemnaście i pracował jako uczeń malarski. W wyniku śledztwa ustalono, że zsofer nie ponosi żadnej winy, gdyż według zeznań świadków dawał sygnał, wymagany na skrętach. Tragicznie zmarły padł wiec ofiarą własnej nieuwagi.

Sprawa zniesienia w Trzemesznie Inspektoratu Szkolnego i Komisariatu Obwodowego jest tu przyczyną ogólnego niezadowolenia. Niezadowolenie objawia się zarówno u obywatelstwa miasta, jak i okolicy. Zagadką nieodgadnioną dla wszystkich jest fakt, że jednym pociągnięciem pióra znosi się Inspektorat Szkolny własnie tu w Trzemesznie, gdzie istnieje już od kilkudziesiąt lat. Niemcy wybudowali specjalnie dla inspektora szkolnego willę, która równocześnie zawierała biuro Inspektoratu. Można wprawdzie znieść inspektorat w Trzemesznie, jest jednak rzeczą bardzo wątpliwą, czy również łatwo znajdzie się odpowiednie pomieszczenie w miejscowości, do której władze zamierzają przenieść Inspektorat, boć przecie trudno również osławionem pociągnięciem pióra „wszechwładnego” biurokracyzm przenieść urzędowe ubikacje na życzone miejsce. Sprawiłoby to trudności.

Podobnie ma się stan rzeczy z Komisariatem Obwodowym. Istniał od dawien dawna. Nagle, postanowiono komisariat zlikwidować i to pono ze względów oszczędnościowych. Ciekawe, dlaczego właśnie Trzemeszno ma osiągnąć obręb najroźnorodniejszych oszczędności? W rzeczywistości ma się rzecz z osławionymi oszczędnościami wręcz odwrotnie. Przy obecnym stanie rzeczy mógł każdy zainteresowany w Komisariacie zafatwić swój interes bądź to w dzień targowy, bądź też przybywając ze wsi jakiegoś dwa, najwięcej zaś 7 km. Z chwilą jednak, kiedy Komisariat w Trzemesznie ulegnie likwidacji, trzeba będzie jechać z wszelkimi interesami, może nawet bardzo blahemi do Mogilna, gdyż obwód trzemeszeński miałby zostać tam przydzielony, czyli, że trzeba by przebyć przetrzeń od 15 do 22 km. Tak przedstawiają się owe pozorne oszczędności w prawdziwym oświetleniu. Państwo zyska kilkadziesiąt złotych oszczędności, ogół zaś traci na skutek owej oszczędności grube tysiące.

Przyjęcie pierwszej Komunji św. przez około 100 dzieci odbywało się w ub. niedzielę w pięknie przybranej katedrze. Wniosło pienia podnosiły nastroj rozwzniającej uroczystości. Działwę ugościł i siebie serdecznie znany ze swej szczerobliwości ks. proboszcz Kowalski.

Dzień Kwiatka urządzono w ub. niedzielę po ulicach miasta na rzecz budowy Domu Akademickiego w Poznaniu.

Do b. uczniów gimnazjum trzemeszeńskiego

W związku z smutnymi zajściami w Warszawie i spowodowanym niemi przygnębającym nastrojem w Państwie, Komitet wykonawczy uroczystości jubileuszowych 150-lecia państw. gimnazjum klasycznego w Trzemesznie postanowił **zaniechać projektowanego obchodu.**

Byłych uczniów pragnących upamiętnić rok jubileuszowy naszej Alma mater trzemesznej prosimy usilnie o datki na remont i rozbudowę budynku gimnazjalnego chylącego się ku upadkowi. Każda ofiara bez względu na wielkość będzie miłym wianem dla naszej jubiłatki, a młodszemu pokoleniu świadczyć będzie o zrozumieniu byłych wychowanków dla jej potrzeb kulturalnych i oświatowych.

Za Komitet:

E. Lusiewicz,
dyrektor gimnazjum.

W. Siuda,
prezes.

Z Gniezna.

Konkurentka Banku Polskiego niejaka Helena Świąteczowska z Poznania, która w Poznaniu jak i w Gnieźnie puściła w obieg większą ilość falsyfikatów 5-cio złotych, została przez tut. policję ujęta. Falsyfikaty są bardzo łatwo do rozpoznania, przedowszyskim brak linii wodnych, to znacznie jaśniejsze niż w prawdziwych. Ze względu na ważność śledztwa celem ustalenia ilości wypuszczonych w obieg falsyfikatów, zechca wszyscy przejąć swoje pieniądze i zgłosić się w danym razie w tut. ekspozyturze śledczej przy ul. Tumskiej 1.

Kiedy zobaczymy stadion sportowy? Zależy to od ofiarności obywateli miasta i okolicy. Budowa stadionu sportowego przy wieży wodociągowej doznała w ostatnich tygodniach pewnej przerwy z braku furmanek. W tych dniach nowomianowany oficer przysposobienia wojskowego 69 pp. p. kapt. Majerski zwraca się na tej drodze do obywateli miasta i okolicy z prośbą o dalsze dostarczanie furmanek na zwiezienie żużli, żwiru oraz materiału na zbudowanie furmanek. Celem zorganizowania sił pomocniczych do napełniania wozów, uprasza się o zgłoszenie furmanek w kancelarji wymienionego powyżej oficera, znajdującj się w koszarach 69 pułku piechoty.

Nowe siły nauczycielskie. Egzamin dojrzałości, który odbył się w dniach 27 i 28 ub. m. w tut. Seminarjum nauczycielskim, złożyli wszyscy dopuszczeni do egzaminu uczniowie. Są to pp.: Adamski Wiktor, Anderson Edmund, Chojnacki Franciszek, Frankowski Wacław, Grzesiecki Kazimierz, Kaczmarek Marian, Kierzkowski Florjan, Kierzkowski Kornel, Kurzawski Ignacy, Lubiński Wincenty, Łysy Marceł, Noskowiak Józef, Owczarek Marian, Patelak Ludwik, Pietrowski Stefan, Reszelewski Józef, Stanisławski Telesfor, Stasiowski Alfons, Smulek Władysław, Szczański Klemens i Wielowski Stefan.

Egzamin odbył się pod przewodnictwem wizytatora dr. Jana Namysia z Poznania.

Sprostowanie. W numerze 119 z dnia 27 ub. m. pisaliśmy o postrzeżeniu się Winiarskiego, b. pracownika Pozn. Spółki Drzewnej. Zaszła tu omyłka, rozchodzi się bowiem o brata wyżej wymienionego, Leona, który wskutek zakazania po dokonanej operacji w dniu 25 ub. m. zmarł.

W sprawozdaniu z zebrania P. P. S. przekształcono nazwisko prezydenta miasta: Barciszewski na Barcikowski.

Poznań.

Szympan Ossendowskiego zdechł. W piątek w godzinach rannych szympan, będący darem Ossendowskiego dla poznańskiego Ogrodu Zoologicznego zdechł. Śmierć szympana nastąpiła nagle z powodu zbyt silnie rozwiniętej choroby płuc. Szympan w drodze do Poznania uległ silnemu przeziębieniu, co wywołało zgon zwierzęcia.

Samobójstwo w urzędzie policyjnym. Targnął się na swe życie sekretarz miejskiego urzędu policyjnego Władysław Glinkiewicz, który strzelił sobie w lewą stronę piersi. Kule rewolwerowe przeszły denatą ponad sercem. Ciężko zranionego odstawiono do szpitala. Stan zdrowia Glinkiewicza jest bardzo poważny i budzi obawy. Przyczyna tego desperackiego czynu Glinkiewicza, który ciężko dotknął żonę i dzieci, jest dotąd nieznaną.

Brożyna znnowu wzrosła. Według notowań Wojewódzkiej Komisji do badania zmian kosztów utrzymania rodzin pracowników w przemysle i handlu poziom kosztów utrzymania wzrósł w maju w porównaniu ze stanem notowanym w kwietniu o 5,34 procent. Od początku bieżącego roku zmiany kosztów utrzymania przedstawiają się jak następuje: Styczeń +2,03; luty -0,92; marzec +1,12; kwiecień +8,80; maj +5,34; ogółem zatem wynoszą +17,15 procent.

Dziełny chłopiec. W ub. sobotę koło południa wpadło dziecko 2-letnie w pobliżu mostu Chwałiszewskiego do Warty i zaczęło tonąć. Widząc to 13-letni Stanisław Przybylski, ul. Staszica 14, przechodząc tam, rzucił się bez wahania w nurty rzeki i wyratował dziecko od niechybnej śmierci. Kompetentna władza powinna odpowiednio odznaczyć go za tak piękny czyn.

Uwolnienie b. kierownika PAT. Przed sądem w Poznaniu toczyła się rozprawa przeciw b. kierownikowi oddziału poznańskiego P. J. T. d-rowsi Worwan-Nawrowskiemu o sprzeniewierzenie. Następca dr. Nawrowskiego Kropczak, obejmując kierownictwo oddziału poznańskiego

P. A. T. żądał zwrotu kwoty 520 zł. Nawrowski tej sumy nie zwrócił, motywując odmowę tem, że PAT. jest mu dłużna tę kwotę i on jako kierownik ma prawo ją sobie wypłacić. Wykazał się przytem rachunkami, z których wynika, że o sprzeniewierzeniu niema mowy. Trybunał uwolnił p. Nawrowskiego.

Wycieczki krajoznawcze nauczycielstwa. Zarząd Okręgowy Słow. Chr. Nar. Naucz. Szkół Powsz. w Poznaniu urządza w lipcu br. następujące wycieczki krajoznawcze:

1) Dnia 3 lipca 8-dniową wycieczkę do Częstochowy — Góry Kieleckie — Sandomierz — Wisła do Kaźmierza — Warszawa. Koszty ogólne cr. 75 zł. Kierownik kol. Sniegocki.

2) Dnia 19 lipca 7-dniową wycieczkę do Krakowa — Zakopanego. Koszty cr. 70 zł. Kierownik kol. Sniegocki.

3) Dnia 5 lipca 12-dniową wycieczkę Poznań — Warszawa — Wilno. Koszty ogólne cr. 100 zł.

4) Dnia 5 lipca 14-dniową wycieczkę wycieczką wycieczką nad Bałtyk. Koszty ogólne cr. 100 zł.

Na poszczególne wycieczki jest jeszcze kilka miejsc wolnych. Zgłoszenia z równoczesnym przysłaniem 20 zł. zaliczki nadesłać prosimy najpóźniej do 15-go czerwca br. — termin ostateczny — na ręce kol. Sniegockiego — Poznań, Ostrowsk 17-18.

MUROWANA GOŚLINA. (Wypadek ze stadnikiem). W piątek ub. przewieziono do szpitala Przemiana Pańskiego w stanie ciężkim robotnika Jeschkego z Głęboczka pod Murowaną Gośliną. Jeschke prowadząc stadnika sprzedanego przez gospodarza Krausego, szarował się przez dłuższy czas ze zwierzęciem, aż zmagając się z niem, rzucony został o kamień i złamał nogę.

UJŚCIE. (Bractwo Strzeleckie w Ujściu). Jak rok rocznie, tak też i w tym roku odbyło się w tut. Bractwie Strzeleckim strzelanie tradycyjne, dnia 24 i 25 bm. Jako króla kurkowego proklamowano p. Jakóba Gapińskiego, I ryccerza p. Romana Witkowskiego, II ryccerza p. Stanisława Marcinkowskiego. Poza tem urządzono tu. Bractwo Strzeleckie strzelanie konkurencyjne. I nagrodę uzyskał p. Stanisław Marcinkowski z 57 pierścieniami, II nagrodę p. Maksymilian Hoppe z 55 pierścieniami, III nagrodę p. Franciszek Sawiński z 52 pierścieniami, IV nagrodę p. Jan Parecki z 52 pierścieniami. Zabawa strzelecka się nie odbyła ze względu na położenie w kraju.

KROBIA. (Tragiczna śmierć kupca). Wielkie poruszenie wywołała śmierć kupca zbożownika śp. Gołwińskiego. W sobotę przed światełkami zamówiono okolicznych włościan, aby się stawili po pieniądze za zboże — osłupieli gdy się dowiedzieli, że kupiec nie żyje — ponieważ czyż przez nieostrożność czy też w inny sposób został otruty gazem.

OSTRÓW. (Radny kilkakrotnym złodziejem). W sobotę, dnia 29 bm. aresztowano w Ostrowie (Wlkp.) radnego miasta Pełczyńskiego. P. będąc przed dwoma laty kierownikiem kooperatywy fabryki „Wagon” posadzony był o nieściółki w kierownictwie, tak, że urząd ten dla siości w kierownictwie tak, że urząd ten dla niego domośny opuścić musiał. Teraz mieszkając w przyległym mieszkaniu kooperatywy, otwierał drzwi wytrychem, które zastawione były regalem i wynosił towary, odprzeżdając nawet takowe. Manipulacje te ciągnęły się od lat dwóch. Aresztowanego policja odwoziła w samochodzie, ponieważ wzburzeni robotnicy sami obliczenie z nim chcieli zrobić.

Z POMORZA.

GRÓDEK. (W sprawie połowa ryb...) W numerze 121 „Dz. Bydg.” dodajemy: Prowadzi się tu doświadczalnie, zaaklimatyzowania wód zbiornika elektrowni rybami morskimi, i na tej drodze robi się od czasu do czasu próbną połowę. Na wezwanie elektrowni, przyjeżdża rybak, celem wykonania połowy i na pokrycie kosztów otrzymuje połowę złowionych ryb.

CZERSK. Wielki jarmark kramny, na bydło i konie odbędzie się w Czersku, dnia 8 bm.

BRAZNO pod Śliwicami. (Samobójstwo). W tych dniach popełnił samobójstwo przez otrucie łzolem rójca Karol Talaska z Brzezna. Powodem do tego czynu miały być niesnaski rodzinne.

ŁEBNO. (Gorąca prośba). Do wszystkich czytelników „Dziennika Bydgoskiego” zwracam się z gorącą prośbą o łaskawą datkę na budowę tutejszego kościoła katolickiego.

Kościoł ten jest pierwszy i dotychczas jedyny na całą Polskę, który powstaje pod wezwaniem Królowej Korony Polskiej, więc jest i będzie pomnikiem dziejowym w historii narodu tuż na zachodnich krawcach Rzeczypospolitej. Kościół buduje się na wzgórz, skąd patrząc, widzi się granicę niemiecką, oddaloną od Łabna około 12 km. Potrzebę budowy kościoła katolickiego odczuwała ludność tutejsza już od dawna, ponieważ do macierzystego kościoła musiała ieraz iść 16 km. wśród zewiejów śnieżnych i ulewnych deszczów; tak samo do stacji kolejowej i do najbliższego miasta są ogromne odległości. Wobec tego odzywam się w imieniu tutejszej ludności do ogółu i proszę o łaskawe poparcie. Prawda, że dziś wobec ogólnej nędzy każdy ma swoje zapotrzebowania, lecz przy dobrej woli będzie można odrzucić mały datkę na złożony cel.

Datki proszę uprzejmie nadysłać wprost na ręce Komitetu Budowy Kościoła Katolickiego w Łebnie, poczta Śmiażyno, pow. wejherowski, lub przekazać na moje konto P. K. O. nr. 208,061. Z góry serdeczne „Bóg zapieć”.
Ks. Br. Siawicki, kuratuz.

ŚWIEKATOWO. (Z życia towarzysw.) Na ostatnim zebraniu miejscowego Kółka Rolniczego, które się odbyło w niedzielę 9. ub. m. wygłosił przy bardzo licznych udziałach członków i dużej ilości gości, inż. p. Szadurski referat na temat „Melioracja”. — Też samej niedzieli odbyło się zebranie, któremu przewodniczył wójt p. Wojtałowicz, celem założenia w naszej miejscowości Ochotniczej Straży Pożarnej. Z odpowiednimi referatami przybyli reprezentanci Straży ze Świecia. Wynik tegoż zebrania był, iż założono Ochotniczą Straż Pożarną. Na prezesa wybrano p. wójta Wojtałowicza, na zastępcę soltysa p. Nowickiego, na sekretarza p. Ignacego Chylę. Naczelnikiem został p. Bukowski, a zastępcą p. A. Wloch.

Oberzysta p. Gołębiowski uruchomił w ostatnim czasie swoją od kilku lat nieczynną mleczarnię.

SEROCK. (Nowy zarząd Tow. Powst. i Woj.) Odbyło się w Serocku walne zebranie Powstańców i Wojaków, na którym wybrano nowy zarząd: prezesem został p. Jan Papentus, zastępcą p. Drozdowski, sekretarzem p. Józef Łukaszeński, zastępcą p. Lang, skarbnikiem p. Stenzel, komendantem p. Pakrop, naucz., referentem oświatowym p. Kazimierz Gołnik.

Na zebraniu Kółka Rolniczego miał prezes p. Gołnik przy udziale 48 członków odbyć o „krytycznym położeniu rolnictwa w Polsce”. Również omawiano sprawę zakładania spółdzielczalnic.

SZLACHTA, pow. starogardzki. (Zakończenie strajku). Trwający tu od niejakiego czasu strajk robotników w firmie Austena został z dniem 31 maja zakończony. Wszyscy robotnicy wrócili do pracy.

ZELGOSZCZ. (Niendale samobójstwo.) W ub. tygodniu usiłował zakończyć życie 19-letni Szarmak Jan, wystawiając w rewolweru. Kula przeszła jego pierś w mieszkaniu swych rodziców. Natychmiast przywołano lekarza i księdza. Stan jego jest beznadziejny. Powód zupełnie nieznan.

GNIEW. (Poświęcenie sztandaru). Powiatowe Koło Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej w Gniewie obchodzi w niedzielę dnia 6 bm. uroczystości poświęcenia sztandaru w kościele parafjalnym w Gniewie.

TYMAWA, pow. gniewski. (Nowe Tow. Powst. i Woj.) Założono tu placówkę Powst. i Woj. z inicjatywy strażnika straży celnej p. Skaji Stanisława. Do zarządu weszli pp. generał broni Trzaska Durski — prezes, Paczkowski Ignacy, posiadziciel ziemski — zast. prezesa, Dymiel Józef, strażnik celny — sekretarz, Grochowski Jan, rolnik — skarbnik, Skaja Stanisław, strażnik celny — komendant, Kuchany Franciszek, robotnik rolny — zast. komendanta, Pardo Franciszek, rolnik — referent oświatowy, wszyscy z Tymawy. Do towarzysstwa wstąpiło 40 starszych i 30 młodzieńców.

KOŚCIERZYNA. (Nowy zastępc starost) Jak się dowiadujemy, wydelegowany został do Kościerzyny p. radca wojew. Barciszewski w miejsce odwołanego p. nacz. wydz. wojew. Kórnera.

Starogard.

Występ b. artystów z Bydgoszczy. W pierwszy dzień Zielonych Świątek odegrali tu artyści Teatru Miejskiego z Bydgoszczy komedję Nicodemiego „Świt, dzień i noc”. Publiczność przybyła dość licznie na owe przedstawienie, które odbyło się w Sokolnicówce. Niejedni w dzieliły tu raczej inną komedję niż wyżej wspomnianą, uważając ją za zbyt modernistyczną, na takie „młodość” jak Starogard. Niejedni zaś widzieliby chętniej sztukę, w której występuje więcej osób, niż w sztuce „Świt, dzień i noc”.

Lo Kitay w Starogardzie. Znany o sławie wszechświatowej, psycholog Lo Kitay, zawiązał również do naszego miasta, dając jeden wieczór eksperymentalny w Sokolnicówce. Publiczność żadna sensacji, przybyła bardzo licznie na ów wieczór, który zadowolił wszystkich z wyjątkiem jednego, który wywołał na sali swym nietaktownym wystąpieniem pewien rozdzwięk.

W stan sproczynku wszedł z dniem 1 czerwca dyrektor tutejszego Sądu Okręgowego, p. sędzia Müller, spędzający około 50 lat na służbie sądowej. P. sędzia Müller pracował przez szereg lat w Bośni i Hercegowinie, a gdy Polska odzyskała wolność, oddał swoje usługi dla jej dobra. Niemal od samego początku pracował p. sędzia Müller w Starogardzie, brał czynny udział w życiu społecznym (jest radnym miejskim), zaskarbiwszy sobie uznanie i wdzięczność wielu mieszkańców naszego miasta.

Z Bractwa Strzeleckiego. Wezwaniem 27-go maja odbyło się w Strzelnicy walne zebranie tut. Bractwa Strzeleckiego, na którym uchwalono obchodzić uroczystość strzelecką w dn. 11 i 12-go lipca. Zarząd pozostał w dotychczasowym składzie.

Kradzież. Niejaki Wolkiewicz Stanisław i Skrzyński Kazimierz mieszkali razem z niek Bronisławem Czachowskim. Dwaj pierwsi nad używając zaufania swego kolegi, skradli nie część garderoby i uciekli niewiadomo dokąd. Policja jest już na tropie złodziei.

ZMARLI:

Sp. Agnieszka Andersowa w Poznaniu.
Sp. Tekla Michnowska z Poznania.
Sp. Zygmunt Stablewski z Szelca.
Sp. Aleksander Jarogrosz z Torunia.
Sp. Jan Adam Sarjusz Wolski, naczelnik gniazda „Sokoła II” we Lwowie, członek liczących zrzeszeń narodowych.

KRONIKA.

Bydgoszcz, piątek dnia 4. czerwca 1926 r.

KALENDARZYK.

Dziś w środę Sadoka, Eugenji.
Jutro w czwartek Boże Ciało.
Wschód słońca o godzinie 3. 47
Zachód słońca o godz. 8. 11.

DZIURY NOCNE W APTEKACH.

Dziś w piątek Franciszka, Kwiryna.
Jutro w sobotę Bonifacego, Walerji.
Wschód słońca o godzinie 3. 44.
Zachód słońca o godzinie 8. 13.

26908) Wypożyczalnia Książek Lektora ul. Gdańska 141 otwarta codziennie od 8. do 6.

Muzeum Miejskie przy Starym Rynku otwarte codziennie od godz. 9 do 3; w niedzielę od godz. 11 do 1-szej. Obecnie w Muzeum wystawa obrazów artysty-malacza Marcina Samulickiego. Wstęp 50 gr., dla młodzieży 20 groszy

TEATR MIEJSKI.

Dziś w piątek jeszcze raz z powodu niezwykłego powodzenia pełna satyrycznego dowcipu i finezyjnego wdzięku komedia w 4. aktach Sardou p. t.: „Nasi najserdeczniejsi“ w premjerowej obsadzie.

Jutro w sobotę o godz. 5. popoł. wygłosi odczyt „O medaliku“ jedna z najgłośniejszych powieściopisarek polskich Marja Rodziewiczówna, autorka nieśmiertelnego „Dewajtis“.

O godz. 8. wieczorem przedstawienie na Czernym Krzyżu „Sen nocy letniej“, bań dramatyczna w 6. obrazach W. Szekspira. Zarówno piękny cel, jak i niezwykle to widowisko, pozwalają nie wątpić, iż publiczność nasza wypełni teatr po brzegi, spełniając obowiązek obywatelski, jak również, mając sposobność ujrzenia niepospolitej miary widowiska.

W niedzielę dnia 6. czerwca premjera znakomitej farsy w 3. aktach Arnolda i Bacha p. t.: „Hiszpańska mucha“, która obiegła wszystkie sceny w Polsce, zyskując sobie rekordowy sukces dzięki dużemu umiarowi w dowcipie i sytuacjach scenicznych, dalekich od pikanterji, i nieprzyzwoitości. Role główne grają pp.: Morozowiczowa, Lorencowa, Helmińska, Lubieńska, Lenk (reżyser sztuki), Rudnicki, Roman i Juraszek.

TEATR POPULARNY.

(w ogrodzie Patzera).

Dziś w piątek 4. czerwca „Proboszcz wśród bogaczy“.

— **Odczyt Marji Rodziewiczówny.** Jak już donosiliśmy naszym czytelnikom, będziemy mieli wyjątkową sposobność powitania w naszym mieście znanej i powszechnie cenionej autorki, Marji Rodziewiczówny, która wystąpi w Teatrze Miejskim dnia 5. czerwca o godz. 5 po poł. z odczytem na temat: „O medaliku“.

Znając gorące ukołanie odczytu tej umiłowanej przez młodzież naszą powieściopisarki, nie wątpimy, że i tym razem słowo, przez nią głoszone zbudzi w sercach naszych otuche i wiarę w lepsze jutro. Cena biletów bardzo przystępna, bo od 50 gr. do 3 zł., daje każdemu możliwość osobistego poznania autorki, której tyle pięknych wrażeń zawdzięczamy i której natchnienie, młodzieńczym zapalem do wszystkiego, co szlachetne i wzniosłe, tętniące podtrzymywało w nas ducha w latach ciężkiej niewoli.

Bilety w niewielkiej ilości pozostałe nabyć można u p. d-rowskiej Szymańskiej (Gdańska 35, tel. 4-21) w godz. od 11-1 i od 3-7, i w dzień odczytu w kasie Teatru Miejskiego.

— **Barometr idzie w górę!** Burze z deszczem, które wczoraj nawiedziły rozmaite okolice Wielkopolski i Pomorza, zakończyły — jak się zdaje — na razie okres deszczowy. Od wczoraj barometr zaczął wskazywać na pogodę, a z Zachodniej Europy donoszą, że tam również pogoda zapanowała co i dla nas dobrze wróży.

Nadmiar opadów spowodował wielkie szkody w urodzajach. Ucierpiał mocno zboża, zwłaszcza na mocniejszych gruntach, gdzie na znacznych obszarach wymokły, względnie pokładły się i niszczyły. Dobra i trwała pogoda, może jeszcze kłeskę odwrócić i niejedno naprawić.

— **Czwarta drużyna harcerska przy żeńskiej szkole wydziałowej** podaje do wiadomości iż z powodu procesji Bożego Ciała, wieczornia dnia 6. czerwca odbędzie się o godzinie 7. 30.

— **Miejski Instytut Muzyczny w Bydgoszczy.** Egzamina wstępne odbędą się w poniedziałek, dnia 14. czerwca o godz. 3-6. Zapisy przyjmuje się od dnia 3. czerwca w kancelarii Instytutu od godz. 4. — 6-tej.

— **Już gładomora można oglądać.** W środę wieczorem rozpoczął swoje występy gładomor Gustaw Fersch, występujący pod pseudonimem Adolfa. On to postanowił przez 50 dni nie jeść, zastrzegł się tylko, że używać będzie wody do picia i palić papierosy.

Licznie zebrani zaproszeni goście, przedstawiciele władzy i prasy, zgromadzili się w lokalu b. kawiarni „Wielkopolska“ gdzie notarjusz Dr. Murach dokonał aktu zapieczetowania gładomora. W klatce oszklonej znajdowało się łożko, dwa fotele, 80 butelek wody krośnieńskiej, 50 cygar, i 2000 papierosów. Przeprowadzono szczegółową rewizję, wazono gładomora, który ważył 56½ kilograma i klatkę zapieczetowano. A więc Adolfa rozpoczął już swój eksperyment. Człowieka, który przez 50 dni prócz wody i papierosów nie weźmie nic do ust, można już oglądać.

Uroczystość Bożego Ciała.

Boże Ciało jest jedną z najpiękniejszych uroczystości religijnych i obchodzone jest w całym świecie katolickim bardzo uroczysto i wczorajsza uroczystość wypadła by imponująco, gdyby nie niepogoda, która tak piękny dzień popsuła.

Już przed godziną 10 rano kościół Farny przepelniony był liczną rzeszą pobożnych. Ci co do świątyni nie mogli się dostać, modlili się pod gołym niebem.

Uroczystą Mszę świętą z wystawieniem Przenajświętszego Sakramentu celebrował ks. prałat Malczewski.

Z kościoła wyruszyła procesja. Około celebransa z Przenajświętszym Sakramentem szedł szereg kapłanów przybranych w ornaty.

Domy przybrano bogato zielenią i umajono wspaniałe wieńcami; w oknach na tle dywanów i białych obrusów wystawiono obrazy świętych. Na wszystkich domach powiewały flagi narodowe.

Cała procesja przedstawiała się imponująco i uroczysto. Nad głowami tysięcznych rzesz powiewały chorągwie niemal wszystkich kościołów oraz sztandary towarzyszy.

Procesja wolno i uroczysto przeciągnęła ulicami: Farną, Starym Rynkiem Batorego, Długą, Jana Kazimierza z powrotem do Starego Rynku i do kościoła. Przed ołtarzami ustawionymi na poszczególnych ulicach odśpiewane zostały ewangelie; w tym czasie biali ułani prezentowali broń.

W tej tak podnośnej uroczystości wzięły udział władze wojskowe i cywilne, przedstawiciele organizacji i liczne rzesze wiernych.

Popołudniu o godzinie 5-tej odbyła się również uroczysta procesja na przedmieściu Bielawki, w której wziął udział olbrzymi tłum wiernych także i z innych parafii bydgoskich. Bielawki były pięknie przystrojone w zieleni, girlandy i chorągwie.

Z sali sądowej.

Strzelił na postrach i pozbawił życia dwóch ludzi.

Ludwik Mazurek

zabójca s. p. Karola i Wilhelma Hulków.

We wsi Stronno pow. Bydgoskiego w jednym domu mieszk. Karol Huth i Leon Mazurek. Między nimi powstawały ciągle zażargi i procesy o wysokość czynszu. Niegdę podsycano też to, że Mazurek występował kilka razy jako donosiciel i świadek w sprawie karnej przeciwko Karolowi Huthowi i synowi jego Wilhelmowi o kradzież drzewa z lasu i kłusownictwo.

Rozkład mieszkania zajmowanego przez obie rodziny był taki, że Huthowie chcą dostać się na strych, zmuszeni byli prze-

chodzić przez sień Mazurków. Krytycznego dnia t. j. 1. czerwca 1925 roku Karol Huth postanowił uciec się na strych, a ponieważ drzwi wodzące do sieni były przez Mazurków zamknięte, Huth zażądał od Mazurkowej otwarcie ich. Mazurkowa odmówiła twierdząc, że klucz ma mąż, którego w domu niema. Wówczas Huth przy pomocy swego syna wyłamał drzwi. Skutkiem tego wywiązała się sprzeczka a następnie bójka.

W krótkim czasie po zajściu wrócił do domu Ludwik Mazurek a gdy mu żona jego oznajmiła, że Huthowie wyłamał drzwi, wygrażał się Huthom „teraz ja wam psia-krew dam!“ i wzięwszy karabin zaczął dobijać się do komory Huthów przeklinając dlaczego oni wyłamał drzwi. Huthowie usiłowali uspokoić Mazurka i otworzyli drzwi. W tym czasie Mazurek wystrzelił z karabinu. Karol Huth padł trupem na miejscu. Wilhelma Hutha odwieziono do lecznicy powiatowej w Bydgoszczy, gdzie nazajutrz zmarł.

Oskarżony Mazurek tłumaczył się, że nie miał zamiaru zabijać Huthów. Słyszac jak Huthowie głośno wykrzykiwali pod jego adresem spytał ich przez drzwi, dlaczego mu drzwi rozbili. Wówczas Huthowie mieli mu grozić. Jednakże przesłuchani świadkowie kategorycznie zeznali, że groźb żądanych ze strony Huthów nie było, a Mazurka całe zachowanie wskazywało na to, że szuka zemsty na sąsiadach.

Izba Karne Sądu Okręgowego rozpatrwszy sprawę powyższą, skazała Ludwika Mazurka za pozbawienie życia dwojga ludzi z niedbalstwa na karę więzienia przez półtora roku.

Oskarżonego o morderstwo sąd uwolnił od kary.

Dnia 5 maja 1925 roku doniesiono policji w Solcu, że w lesie około wsi Wypaleniska leżą zwłoki zamordowanego robotnika Rudolfa Kuhfelda. Komisja policyjna z komisarzem Piszczewskim na czele stwierdziła, że Kuhfelda zamordowano, i że śmierć nastąpiła momentalnie, gdyż strzał padł z tyłu w chwili, gdy ofiara mordu leżała na ziemi.

Podejrzanie padło od razu na leśnego Wilhelma Siega, gdyż krążyły pogłoski, że on to zamordowanym Kuhfeldem żył w ogromnej niezgodzie. Obaj, będąc żonaty, utrzymywać mieli bliższe stosunki z Wilhelminą Jordanówną i o względy jej tak jednej i drugiej stronie chodziło.

Sledztwo ustaliło, że Kuhfeld dnia 3 maja 1925 roku przyszedł do domu około godziny 17-ej. Zabawił w domu około 10 minut i wyszedł w stronę lasu. W tym samym czasie zauważono, że w stronę lasu szła też i Jordanówna. Można też było przypuszczać, że urządzili sobie schadzkę w lesie. Przez wieś przechodził wówczas i oskarżony Sieg. W pewnym momencie w lesie rozległ się strzał, do czego nikt nie przywiązywał wagi. Dopiero gdy dwa dni Kuhfeld nie zjawił się w domu, wszczęto za nim poszukiwania i znaleziono go zamordowanego w lesie.

Oskarżony Sieg tak w sledztwie jak i na rozprawie do winy nie przyznał się. Staraj się on wykazać swoje alibi, lecz napróżno. Wszelkie poszlaki były przeciwko niemu. Najważniejszym zarzutem było, że w ciele zamordowanego Kuhfelda znaleziono kulę,

podobną do kul, jakie oskarżony Sieg używał do swego drylinga.

Dwa dni prowadzona rozprawa nie dostarczyła dostatecznych dowodów winy oskarżonego Siega i mimo że prokurator Pawłowski akt oskarżenia popierał i wniósł dla podsądnego o karę śmierci, Trybunał wydał wyrok uwalniający Siega, od zarzuconego mu morderstwa.

Wilhelm Sieg

uwolniony od zamachu zamordowania Rudolfa Kuhfelda.

— **Wynik naszego konkursu na temat „Jak łagodzić przeciwieństwa klasowe“ ogłoszony będzie w końcu przyszłego tygodnia.** Opóźnienie spowodowane zostało znanymi wypadkami politycznymi.

— **Szanujcie ogrody miejskie!** Nadeszła nareszcie wiosna — ta pani złotopromienna — siewczyni życia i rozpostarła swe skrzydła ponad polami, lasami i ogrodami. Plantacje miejskie przybrały już swą godową szatę i nęcą całą tęczą barw wszelkich odcieni w zlociście morzu promieni wiosennego słońca.

Tonące w zieleni drzew i krzewów parki miejskie mile zapraszają nas czarem swych przyrody do wytchnienia w cieniu drzew i zapachu kwiecia. Rabaty i klomby ubrane bogato kwiatami w doborowym zestawieniu; drogi spacerowe uporządkowane.

Wiosna w pełni życia zaprasza nas do jak największego korzystania z przepychu natury. Lecz pamiętajmy, że ogrody miejskie to wspólna własność, która obywateli dużo kosztuje pieniędzy. Obywatele, dopomagajmy zarządowi ogrodów miejskich w jego usiłowaniach około utrzymania ładu i porządku! Nie zanieczyszczajmy ścieżek i trawników; papier i inne śmieci należy rzucić do koszyków na ten cel licznie porozmieszczanych; psy w parkach należy prowadzić na smyczy. Obrywanie kwiecia i wyrwanie kwiatów z klombów powtarza się, niestety i w tym roku. Podaje się zatem do publicznej wiadomości, że wandalizm ten będzie policyjnie surowo karany. W przestrzeganiu ładu i porządku w parkach, niechaj dopomaga Szanowne Obywatelstwo.

— **Z „Rodziny Wojskowej“.** Sekretariat Stowarzyszenia „Rodzina Wojskowa“ zawiadamia, że od dnia dzisiejszego jest czynny codziennie od godz. 17 do 19-tej oprócz niedziel i świąt. Prosimy członkinie o zgłaszanie się po legitymacje członkowskie i zawiadamiamy, że termin podań na bezpłatne kąpiele w Inowrocławiu został przesunięty do dnia 4 czerwca br. Dalsze zapisy dzieci do szkołyk frebrowskiej przyjmuje się w sekretariacie, a wobec ograniczonej ilości miejsc, będziemy kierowały się w przyjmowaniu dzieci kolejnością zgłoszeń. Zarząd.

T. C. L.

Dnia 27. maja br. odbyło się w sali obrad Banku Dyskontowego przy ul. Dworcowej 96. plenarne posiedzenie T. C. L.

Pobieżne tylko sprawozdanie z pracy komitetu i podkomitetów w dniu 3. maja wykaże poniżej, w jakim stopniu podniosło się zrozumienie potrzeby pracy oświatowej wśród naszego ludu.

W Bielawkach urządzono wieczornicę z występami scenicznymi i wykładem, który wygłosił p. Bandura. Dochód z tej uroczystości, z kwesły ulicznej oraz ze sprzedaży nalepek wynosił 280,90 zł. Czysty zysk 256,90 zł.

W Szwederowie urządzono podobną wieczornicę. Referat wygłosił p. kier. Bazyli. Dochód wynosił ogółem 181,93 zł. Zysk 144,85 zł.

W Okolu wygłosił referat podczas uroczystości p. Kulczyk. Czysty zysk wynosił 95,30 zł.

Między innymi urządził nastrojową uroczystość w lesie. Zebrano 9,29 zł. W Czyżkowie, Wilczaku i Jachcicach nie urządzono obchodu.

W Czyżkowie kwesta uliczna przyniosła 15,80 zł.

W Łochowie wszystkie towarzystwa połączyły się z Tow. Powstańców i Wojaków, które urządziło wspaniałą wieczornicę. Na osobną wzmiankę zasługują W. Bartodzieje, które w połączeniu z Siernieckiem, urządziły uroczysty obchód Konstytucji 3. Maja w ogrodzie p. Kujawskiego. Uroczystość ta dzieliła się na część oficjalną ze śpiewami, deklamacjami i wykładem p. Ogryczaka, i na festyn ludowy z występami drużyn harcerskich i żywym obrazem. Zbiór w ogrodzie wynosił 66 zł., kwesta uliczna 11,22 zł., czysty zysk 16,22 zł.

W śródmieściu urządzono festyn ludowy w ogrodzie Patzera i akademje w Teatrze Miejskim i Popularnym.

Z referatu p. dyr. Sebla w sprawie kwesty ulicznej wynika, że w dniu 3. maja zebrano ogółem 2118,05 zł. Jest to suma w obecnych warunkach bardzo wysoka, to też prezes X. Skonieczny w imieniu Komitetu wyraził w serdecznych słowach podziękowanie Narodowej Organizacji Kobiet, a zwłaszcza p. insp. Rubenauowej, i p. inż. Stulgńskiej, które się szczerze urządzeniem zbiórki zajęły.

Następnie zreferował p. Pankowiak w sprawie nalepek ilum., za które zebrano dotąd 2,200 zł. Ponieważ nie wszystkie jeszcze pieniądze wpłynęły, spodziewać się można okrągłej sumy 2,500 złotych.

Po tych sprawozdaniach omawiano sprawę przejęcia Biblioteki Ludowej, zaznajamiając obecnych z warunkami, wysuniętymi przez Magistrat. Ponieważ sprawa przejęcia tej biblioteki zbyt długo się przewleka, polecono sekretarzowi wysłać nowy wniosek nie tylko do Magistratu, ale i do Rady Miejskiej. Mimo, że Magistrat przyznał Towarzystwu lokal na sekretariat w domu przy ul. Długiej, jednak dotąd z nieznanymi nam powodów lokal tego objąć nie mogliśmy.

W wolnych głosach uchwalono zwołać nadzwyczajne walne zebranie z powodu wystąpienia 2 członków Komitetu Głównego. Termin wyznaczono na wtorek, dnia 22. czerwca, o godz. 7.30 wieczorem, w sali obrad Banku Dyskontowego przy ul. Dworcowej 96. II. ptr. Wszystkie podkomitety uprasza się o nadesłanie sprawozdań z całego roku dla głównego sekretarza i głównego bibliotekarza.

Kto ma zamiar stawić wniosek do porządku obrad walnego zebrania, winien go oddać najpóźniej do 15. bm.

— Pamiętajcie o „Czerwonym Krzyżu“! Tydzień obecny poświęcony jest zbiorom na rzecz „Czerwonego Krzyża“. Każdy winien w tym czasie dorzucić grosz, do skatunki tej tak nader filantropijnej instytucji. Wczorajsza propaganda była urządzona bardzo wzorowo. Na wszystkich ulicach poustawiano stołki, przy których sprzedawano znaczki. Niestety nie wszyscy chcieli kupować znaczki; niedługo odmawiali bo nie mają pieniędzy. A w kawiarniach panował ruch. Do przyjemności pieniędzy zawsze starczy. Nie żałujcie grosza w bieżącym tygodniu wszak datki te idą na bardzo zbożne cele.

— Wszyscy w niedzielę do Kruszyn! W niedzielę, 6. bm. obchodzi włościański „Sokół“ w Kruszynie, (stacja kolei Pawłówek na szlaku nakielskim) uroczystość poświęcenia sztandaru, połączonej z występem drużyn okręgu V. (bydgoskiego.) Do Kruszyna wybierają się nie tylko Sokoli, ale masa innych gości z miasta. Rano o godz. 9.30 uda się uroczysty orszak z Kruszyna do kościoła parafjalnego w Nowej Dębrowce. W południe rozpocznie się uroczystość wbijania gwóźdźki pamiątkowych, składanie życzeń i wspólny obiad w ogrodzie drubia Sukowskiego znanego działacza plebiscytowego. Popołudniu o 15.30 popisy gimnastyczne; osobno poświęcenie Bożej Męki, a na koniec wspólna zabawa. A więc, wszyscy do Kruszyna!

— Z Bydgoskiego Klubu Szachistów. W tych dniach nastąpiło ukończenie turnieju o mistrzostwo B. K. S. na rok 1926. Mistrzem został p. Andrzej Ranetta.

II m. p. Willy Jahr; III. m. p. K. Piątkowski; IV. m. p. Teichmann-Konczewski; V. m. p. Pawlicki, VI. m. p. Pozoniec; VII. m. p. Tajfer.

— „Corso“ wyświetla podwójny program: „Zdobycie“, obraz z życia cowbojów, w roli głównej Elmo Lincoln, oraz „Kinematograficzny zakład“, ze znanym akrobata Luciano Albertini. Na scenie występy humorysty Juljanowskiego i Ellen Klassen.

„Czerwony Krzyż“.

W sobotę dnia 5 bm. wieczorem w Teatrze Miejskim przedstawienie na rzecz Czerwonego Krzyża po cmentarzach zwykłych „Sen nocy letniej“, baśń fantastyczna Szekspira. Wzniosły cel, niemniej arcydzieło genialnego poety niewątpliwie ściąganie jak najszersze koła publiczności na sobotnie przedstawienie.

Z Seminarjum męskiego w Bydgoszczy.

Prymicja ks. Bol. Filipiaka.

Nad seminarjum wzgorzem we wtorek, 1. czerwca 1926 r. wczesnym rankiem zaświtał dzień, który dla seminarjum męskiego, spoglądającego stąd dumnie na całe miasto, był naprawdę dniem pamiątkowym i uroczystym, którego doniosłość silny oddźwięk obudziła w sercach nie tylko grona nauczycielskiego tego zakładu, ale i całej rzeczy uczniów, kształcących się w tej uczelni. Nie była to uroczystość urzędowa, lub narodowo pamiątkowa, a więc oficjalna; była to uroczystość rodzinna, mianowicie święcenie prymicji nowo wyświęconego kapłana gnieźnieńskiej diecezji, ks. Bolesława Filipiaka, bratanka znanego tu w najszerszych kołach polskiego społeczeństwa, działacza narodowego, dla sprawy narodowej w tut. stronach tyle zasłużonego czcigodnego ks. Jana Filipiaka, dyrektora tegoż Seminarjum. Święto to, jakkolwiek rodzinne, stało się świętem całego zakładu, co jest dowodem harmonii i sympatii, która uczniów i nauczycieli ze swoim przewodnikiem łączy.

Na uroczystość tę zjechało się mnóstwo członków licznej i mocno rozgałęzionej rodziny ks. prymicjanta, i ks. dyrektora jako stryja jego, a poza tym przybyło także mnóstwo księży z konfraterji bydgoskiej z przew. ks. dziekanem, prałatem Malczewskim na czele, a którego fioleły dodawały powagi i splendoru całemu zgromadzeniu. O godz. 11 przed południem wypełniła się wspaniałe festonami i girlandami przystrojona kaplica zakładowa. Tuż przed ołtarzem zajęli honorowe miejsca przybyli na uroczystość księża konfratry, poza nimi bliższa i dalsza rodzina ks. prymicjanta, wreszcie grono profesorów zakładu, i liczni znajomi ks. dyrektora Filipiaka, wśród których zauważyliśmy Wnych Pp. Red. Tesków, radcę miejsk. Milchertę wraz z małżonką, dyr. Mazurkiewicza i w. i. Marszałkiem ceremonij, który wszystko do ostatniego szczegółu obmyślał, i wszystkim sprawnie kierował, był ks. L. Kaja, czcigodny prefekt Seminarjum tutejszego. O godz. 11.15, liczny orszak duchowieństwa we wspaniałych odświętnych szatach, towarzyszący ks. Prymicjantowi przy dźwiękach fanfarywej intrady odgrywanej przez uczniów zakładu i przy huku kołtów, odbył ingres do ołtarza, przy którym ks. Prymicjant miał za chwilę swoją pierwszą mszę św. przy asyście ks. dyr. Filipiaka, oraz księży Zielińskiego, Kukułki i innych. Po odśpiewaniu przez chór hymnu „Veni Creator Spiritus“ rozpoczęła się uroczysta suma, w czasie której ks. Raczkowski wygłosił przepiękne kazanie, którego treścią i przemianą rzewnym tonem wszystkich do głębi serca, do łez niemal poruszył. Po sumie, po odśpiewaniu „Te Deum“ odbyła się tradycyjna ceremonia udzielania błogosławieństwa, które po kolei odbierali najpierw Ks. Ks. Konfratry z Przew. Ks. Prałatem Malczewskim na czele, po nich rodzina, w końcu zaś wszyscy wiernych.

Pienia chóralne w czasie sumy i „Te Deum“ odśpiewał chór seminarjalny, pod batutą prof. Urbanego, przy mistrzowskim akompaniamencie p. Eichstaedta. Przebieg tej podniosłej uroczystości był nadzwyczaj podniosły i uroczysty, i na zebranych zrobił wielkie wrażenie. Po ukończeniu ceremonij kościelnej, odbyła się u ks. dyr. Filipiaka tradycyjna w takich razach uczta, do której zasiadło zgorą 70 osób. W czasie trwania jej, wygłoszono szereg pięknych przemówień na cześć ks. Prymicjanta, czcigodnego jego stryja ks. dyr. Filipiaka, ks. prałata Malczewskiego, oraz poważniejszych krewnych prymicjanta. Bawiono się mile i weselo, a czcigodny gospodarz nie żałował niczego by gości swoich prawdziwie po staropolsku, z całą serdecznością ugościć.

Jeden z obecnych.

KRONIKA POLICYJNA.

— Arsztowano w środę i czwartek 4 złodziei, 6 pijaków, 5 włóczęgów i 2 kobiety za przekroczenie przepisów policyjno obyczajowych.

— Falszywy urzędnik podatkowy pod kłuczem. Od dłuższego czasu grasował w Bydgoszczy osobnik, podszywający się za urzędnika podatkowego i agenta ubezpieczeniowego. Zawdzięczając posiadany fałszywym legitymacjom naciągał łatwowiernych ludzi. Przed kilku dniami wpadł on w ręce policji. Osobnik ten, nazywany się Stanisław Henier, niema on stałego miejsca zamieszkania. Wszyscy poszkodowani winni zgłosić swe pretensje do 3-go komisariatu.

— Kradzież wódek. Z restauracji 6. śluzy Pauliny Wilke, skradziono ubiegłej nocy wódek za 300 zł. Przy przeprowadzeniu dochodzeń, część wódek znaleziono porzucone w życie. Strata wynosi 150 złotych.

(—) Kradzież w pociągu. W nocy z 2 na 3 bieżącego miesiąca w pociągu nr. 414 na szlaku Toruń—Bydgoszcz okradziony został reemigrant z Ameryki Józef Dednarz. Skradziono mu 2.800 dolarów, które miał zaszyte w pasie od kalesonów. Kradzieży tej dokonał jakiś osobnik bardzo elegancki, który Dednera częstował papierosami, po których on usnął.

— Rower męski marki „Brennabor“ skradziono Janowi Petrykowskiemu, zamieszkałemu przy ulicy św. Trójcy 18c.

Pożar. We wsi Rojówko pow. Zniń w zagrodzie gospodarza Manbrodta wybuchnął pożar, który strawił całe zabudowanie z martwym i żywym inwentarzem. Straty straszne. Sprawca zbrodniczego podpalenia wpadł już w ręce policji.

Głosy czytelników.

Smukała.

Coś niecoś o lecznicy.

Tak humanitarna instytucja jak lecznica dla piersiowo chorych w Smukała zasługuje na żywe zainteresowanie w szerokich warstwach naszego społeczeństwa.

Lecznice założono w roku 1904 Towarzystwo ku zwalczaniu gruźlicy z siedzibą w Poznaniu. Obecnie jest to przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego.

Zakład położony jest bardzo pięknie wśród starego lasu sosnowego i posiada urządzenia według najnowszych zasad techniki i higieny. Obecnie dyrektorem lecznicy p. dr. Stanisław Meysner — jeden z najwybitniejszych lekarzy w naszym kraju, który odznacza się głęboką i gruntowną wiedzą lekarską, jakoteż nadzwyczaj subtelnym i łagodnym charakterem, czem zjednywa sobie prawdziwy szacunek. Drugim lekarzem jest p. dr. Bronisław Lępkowski, lekarz bardzo zdolny i dobrze znany w świecie lekarskim i wreszcie pani dr. Zofja Nikodemowicz.

Lecznica obecnie jest bogato uposażona w zabiegi lekarskie. **Kuchnia jest pożywna, obfita i zdrowa.**

Dyrektor dr. Meysner dba nie tylko o polepszenie zdrowia pacjentów, lecz także o zewnętrzny wygląd samej lecznicy. Obecnie wykonuje się szereg odnowień wewnątrz gmachu i okalającym go ogrodzie, co ogromnie podnosi wygląd estetyczny lecznicy.

PROGRAMY RADJOFONICZNE.

Sobota, 5. czerwca 1926 r.
WARSZAWA.

18.30 — 18.55. Program dla dzieci: recytacje bajek.
19.00 — 19.25. Drugi wykład prof. Henryka Mościckiego z cyklu „Najnowsza historia Polska“.
20.15 — 20.30. Komunikat rolniczy odczyta p. Szepean Medrzycki.
20.30 — 22.00. Koncert kameralny.

BERLIN 10 Kw. 504 m.

9.10 — 9.15. — 11.20 — 11.55 — 12.15 — 13.30 14.10. Komunikaty rynkowe, prasowe, giełdowe.
10.00 — 11.50 i 14.30 — 15.10. Koncert.
15.10. Kącik dla pań.
16.00. Koncert radjo-orkiestry.
17.00 — 17.30. Muzyka taneczna.
17.50. Odczyt: „Moda letnia“.
18.30. Transmisja opery Verdiego: „Rigoletto“ z Opery Miejskiej.

Kronika gospodarcza.

W sprawie kontyngentów przywozowych na miesiąc lipiec i sierpień.

Przypomina się zainteresowanym, że w dniu 10-czerwca br. upływa termin składania w Izbie Przemysłowo-Handlowej wniosków o zezwolenie na przywóz towarów, podlegających zakazowi, przyczem zwraca się uwagę na obszerny komunikat w tej sprawie, ogłoszony w prasie i przesłany wszystkim organizacjom gospodarczym okręgu.

W związku z powyższym komunikuje się, że Wydział Obrótu Towarowego M. P. i H. zgodził się, aby pozwolenia na przywóz korzeni wypisane były w sposób następujący:

1° korzenia wszelkie, z wyjątkiem wanilji i szafranu — wartość tych korzeni około 3 zł. kg.

2° Wanilja — wartość 120 zł. kg.
3° Szafran — wartość 170 zł. kg.

Importeryzy powinni przy składaniu podać przestżęgać ściśle powyższej specyfikacji i podanej wartości towarów.

Kurs pszczelarski w Bydgoszczy.

urządza Wielkopolska Izba Rolnicza od 7 do 10 czerwca br. z następującym programem: Dnia 7 bm. o godz. 9 rano: wykład o pszczolach w Szkole Rolniczej W. I. R., Nowodworska 50, o godz. 3-ciej po poł., zwiedzenie wagonu pszczelniczego, stawionego przez Min. Kolei (wykład). Dnia 7 i 8 bm.: wykłady i demonstracje w pasiekach. Dnia 10 bm. o godzinie 11 przed poł. wykład o hodowli drobnego inwentarza w Szkole Rolniczej (adres, jak wyżej).

W kursie mogą brać udział uczniowie szkół rolniczych W. I. R., członkowie kółek roln. i kółek włościanek, członkowie Wilkp. Tow. Pszczelarskich, urzędnicy kolejowi i pocztowi.

Informacji pozatem udzieli Dyrekcja Szkoły Rolniczej W. I. R. w Bydgoszczy.

Obniżenie taryf kolejowej na przewóz bydła i mięsa.

Warszawa, 3. 5. Minister spraw wewnętrznych wystąpił do Ministerstwa kolei z wnioskiem o obniżenie taryfy na przewóz bydła i mięsa. Wniosek ten został przyjęty przychylnie przez premiera i ministra kolei Bartla. Obniżenie taryfy ma na celu zapewnić centrom przemysłowym tańsze mięso.

Zebrań Rzem. Rolnych Ch. Z. z. z. z. powiatów:

inowrocławskiego, strzezińskiego, mogileńskiego i żnińskiego odbędzie się w niedzielę, 6. 6. br. o godz. 10-tej przed południem w Inowrocławiu w lokalu p. Bierackiego ul. Wikaryjka 7, (za kościołem św. Mikołaja).

Z powodu ważnych spraw rzemieślniczych na roli uprasza się o liczny udział.

Za Zarząd:

(—) Stanisław Radtke, prezes.
(—) Zaremba, sekretarz.

Z ŻYCIA TOWARZYSTW.

Sokoli okręgu V. Wycieczka okręgowa odbędzie się w niedzielę, 6. bm. do Kruszyna. Zbiórka o godz. 6.30 rano przy dworcu małej kolejki. Sztandary proszę zabrać z sobą, gdyż gniazdo Kruszyn obchodzi poświęcenie sztandaru.

Naczelnik Okr. V.

Tow. malarzy, lakierników i szyćarzy. Zebranie odbędzie się dnia 5. bm. w sali p. Jasniewskiej, przy ul. Poznańskiej 20, o godz. 7. wiecz. O liczny udział prosi Zarząd.

O. P. N. Sokół Bydgoszcz I. Zebranie miesięczne dziś w piątek, o 8. wiecz. w lokalu drh. Bosiackiego przy ul. Gdańskiej. Z powodu bardzo ważnych spraw, komplet drułów konieczny.

Sokół Bydgoszcz X. Wielkie Bartodzieje — Małe Kapuścisko. Zebranie miesięczne w sobotę dnia 5. bm. o godz. 7. wiecz. w lokalu drh. Kujawskiego, przy ul. Fordońskiej 1. Z powodu ważnych spraw, uprasza się o przybycie wszystkich członków.

Tow. Kupców detalistów branży spożywczej. Plenarne zebranie odbędzie się dziś w piątek, dnia 4. bm. o godz. 7.30 wiecz. w Ognisku, ul. Jagiellońska 71. Z powodu bardzo ważnych spraw, komplet pożądany.

K. S. Astoria. W piątek, o godz. 8. wiecz. zebranie miesięczne w Hotelu Dworcowym. O godzinie 7. odbędzie się tamże zebranie zarządu, wraz z wydziałem technicznym. Prosi się o punktualność.

„Monsalvat“. Lekcja muzyczna ćwiczy dziś w piątek o godz. 7. w salce rest. „Centralnej“, Dworcowa 53. O godz. 8. tamże zebranie zarządu, komplet konieczny.

Zebranie Chrześ. Zjedn. Zaw. filij młynarzy w Bydgoszczy, odbędzie się w niedzielę, dnia 6. bm. o godz. 2. popoł. w Ognisku ul. Jagiellońska 71. Z powodu bardzo ważnych spraw, uprasza się o liczny udział członków.

Zebranie Chrześ. Zjedn. Zaw. filij prac. komunalnych w Bydgoszczy, odbędzie się w niedzielę, dnia 6. bm. o godz. 5. popoł. w Ognisku, ul. Jagiellońska 71. Na porządku obrad ważne sprawy, referować będzie prezes okręgowy drh. K. Kaldowski. O liczny udział prosi Zarząd.

Sokół Bydgoszcz III. Zebranie zarządu odbędzie się dziś 4. bm. o godz. 7. wiecz. u drh. Hinzego.

Tow. Powstańców i Wojaków Osowagóra. Zebranie miesięczne dnia 5. bm. o godz. 8. wiecz. w lokalu drh. Szymańskiego, na które zaprasza się wszystkich członków.

Przypomina się członkom, że Tow. całe bierze udział w uroczystości poświęcenia sztandaru Sokółów w Kruszynie. Zbiórka w Osowejgórze o godz. 4.15. rano.

Sokół V. Okole - Wilczak. W myśl rozkazu przewodnictwa okręgu V. bierze gniazdo gremjalny udział w uroczystości poświęcenia sztandaru bratniego gniazda w Kruszynie. Punkt zbiorny dworzec małej kolejki Okole, w niedzielę o godz. 6.15. rano. Komplet konieczny.

Sokół Bydgoszcz I. Zebranie plenarne dnia 10. 6. br. o godz. 8. wiecz. w lokalu p. Baekera przy ul. Św. Trójcy 8-9. Zebranie zarządu i rady dnia 2. 6. br. o godz. 8. wiecz. w lokalu drh. Zółkiewicza, ul. Sniadeckich 18.

Polskie Zjednoczenie Drobnych Kapców w Bydgoszczy. Zebranie miesięczne w sobotę, dnia 5. czerwca o godz. 7.30 wieczorem w sali p. Mellera, Plac Piastowski 2.

Baczność Szoferzy! Sekretariat Związku Ch. Z. Z. w Bydgoszczy, załatwia wszelkie sprawy członków i udziela informacji przy ul. Dworcowej 2, (tel. 1299) w godzinach od 8.30 do 1-iej i od 3-ciej do 6-tej. W niedzielę i święta zamknięte.

Tow. Ogrodników zaw. na m. Bydgoszcz i okolic. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę, dnia 6. czerwca o godz. 11. w sali p. Mellera, Plac Piastowski. Liczne przybycie pożądane.

Sekretariat Okręgowy Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego w Bydgoszczy przy ul. Dworcowej 2, (tel. 1299) jest otwarty i czynny od godz. 8.30 do 1 przed południem i od godz. 3 do . popoł. W niedzielę i świąta zamknięte,

Bank Polski płać w dniu 4. 5. za:

dolary amerykańskie	10,40
funtów szterlingów	50,70
franki szwajcarskie	202,10
franki francuskie	34,40
marki niemieckie	249,40
guldeny austriackie	201,19
szylingi austriackie	147,40
korony czeskie	30,90

— **Wartość złota.** Pan minister skarbu ustalił wartość jednego grama złota na dzień 4. czerwca na 7 zł., 24,44 grosze.

POZNAŃSKA GIEŁDA BYDŁĘCA.

Urzędowe Sprawozdanie targowej Komisji notowania Cen.

Poznań, dnia 1. 6. 1926 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za

Woly:	Bydło:
a) pełnomięsiste, wytuczone woly najwyższej wart. rzeźnej, niezaprężane	138—140
b) pełnomięsiste, wytuczone woly od 4 do 7 lat	—130
c) młode mięsiste, nie wytuczone i starsze wytuczone	—116
d) miernie odżywione młode, dobrze odżywione starsze	—100

Stadniki:	
b) pełnomięsiste, młodsze	120—122
c) miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze	— 96

Jałowki i krowy:

a) pełnomięsiste, wytuczone jałowki najwyższej wartości rzeźnej	138—140
b) pełnomięsiste, wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej, do lat 7	—130
c) starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałowki	116—118
d) miernie odżywione krowy i jałowki	100—104
e) licho odżywione krowy i jałowki	80—86

Cielęta:

c) średnio tuczone cielęta	130—136
i najprzebieższe ssaki	—120
d) mniej tuczone cielęta i dobre ssaki	—110
e) liche ssaki	—100

Owce:

a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne	—100
b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżywione młode owce	88— 90

Swinie:

b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	—226
c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	—218
d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	—208
e) mięsiste swinie ponad 80 kg.	190—196
f) maciorzy i późne kastraty	180—200

Przebieg targu spokojny.

NOTOWANIA

Giełdy Płodów Rolniczych w Poznaniu

z dnia 2 czerwca 1926 r.

Warunek: Handel hurt. fr. st. za ładunki wag., dost zaraz za 100 kg. w złotych.

Żyto	— 36,00	Pszensica	— 57,50
Owies	— 40,00		— 40,00
Jęczmień	— 35,00	Jęczm. brow.	— 52,25
Mąka żytnia 70% z workami	— 53,75		— 53,75
Mąka pszenna 65% z workami	— 82,50		— 85,50
Otręby żytnie 27.00—28.00	Otręby pszen.		—
Ziemiaki jadalne			— 4,50
Ziemiaki fabryczne			— 4,10

Napisowy wiersz tusty 20 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy. 5 cyfr = 1 słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo.

DROBNE OGŁOSZENIA

Ogłoszenia większe pod niniejszą rubryką obfioza się na mm. o 100% drożej.

Dla poszukujących posady 20% zniżki. Drobnie ogłoszenia przyjmują się do godz. 9-tej przed południem.

Obrońca prywatny

zalatwia wszelkie, choćby najtrudniejsze sprawy sądowe, karne, procesowe, spadkowe, hipoteczne, waloryzacyjne, kontraktowe, spółkowe, najmu, administracyjne, podatkowe, ściąganie należności itd.

St. Banaszak, al. Cieszkowskiego 2. Tel. 1304 Długoletnia praktyka. (27310)

Przyjmuję wszelkie prace stolarskie: mebli, budowli i trumien, także wykonywa reperacje poza domem po bardzo niskich cenach. Stolarska Łokietka 9 w podw. (12901)

Krawcowa szyje płaszczki, suknie, kostjomy. Ceny przystępne. Sienkiewicza 55. II piętro. (12973)

SPRZEDAŻE

Okazja majątek 160 mórg dobrej ziemi, dom 6 pok. z meblami, kompletny inwentarz żywy i martwy bez długu, cena: 14000 zł. oraz gospodarstwa, wile, domy, i interesa korzystnie na sprzedaż. Spieszne zgł. przyjmuje Kordana, Zbożowy Rynek nr. 3. (12977)

Gospodarstwo 200 mórg ziemi, inwentarz żywy i martwy kompletny, wpłaty 25000 zł. 87 mórg ziemi 20.000 zł. 100 mórg pszennej ziemi bez długu 30.000 zł. Zgł. Nowakowski, Kaszubska nr. 34. (F-1795)

175 mórg pszennej ziemi, dom 5 pokoi, pełny inwentarz, piękne położenie 22.000, wpłaty 16.000 zł. 20 mórg 3500 zł. 48 mórg 65.000 zł. Domy bardzo korzystnie poleca i poszukuje Szarek Dworcowa 90. (F-1794)

Majątek 300 mórg pszennej ziemi z żywym i martwym inwentarzem, cena 200000 zł., majątek 325 mórg (niziny) zabudow masyw., 350000 zł. wpłaty 20000 zł., majątek 170 mórg z żywym i martwym inwentarzem, przy wpłacie 17000 zł. oraz 20 mniejszych posiadłości od 10 do 100 mórg korzystnie do nabycia. Informacji udziela się bezpłatnie. Małek, Bydgoszcz, ulica Dworcowa 2. Telef. 1183. (12979)

Majątek 290 mórg pszenno-buraczonej ziemi, 5 mórg bonitacji z kompletnym inwentarzem 100.000 złotych wpłaty 40.000, 275 mórg ziemi dobrej kompletnie obsianej z inwentarzem 50.000 zł. (wpłaty 30.000) zł i wiele innych poleca i przyjmuje biura Pogon, Dworcowa 80. tel. 18-15.

Dom 2-piętrowy w Bydgoszczy za 12 tys. zł, 3 pokoje mieszkalne zaraz wolne. Wiadomość Wileńska nr. 8, Czopowska. (F-12935)

Sprzedam tanią moją II-piętrową kamienicę z 2 składami, 11 lokatorów, 3/4 morgi ogrodu owoc. z ziemią. Poszukuje dobrze prosperującą piekarni celem kupna. St. Bobkowski, Jeżewo, powiat Świecie, Pomorze. (12928)

Sprzedam natychmiast poważnemu reflektantowi jako współwłaściciel połowy fabryki przetworów ziemniaczanych z kompletnym nowoczesnym urządzeniem maszyneryjnym. Zgłoszenia przyjmuje Walenty Bejma, Szamocin pow. Chodzież. (12927)

2 domy 5 pokoi i kuchnię wolne za 11.000 zł., wpłata 6-7 tys. zł na sprzedaż. Sokolowski, Bydgoszcz, Plac Wolności 2. (F-1765)

Dom z 3 morgami ziemi w Miedzynie na sprzedaż. Zgł. Stara-Szkoła 11. parter prawo. (12985)

Domy z interesami i wile korzystnie do nabycia. Małek, Bydgoszcz, Dworcowa 2. (12978)

Z powodu objęcia przedsiębiorstwa sprzedam 2 domy i 3 morgi ziemi; wpłaty 6.000 zł. Bełzka 19. (F-1784)

Kamienica dwupiętrowa, 15 mieszkań, wpłata 10.000 zł na sprzedaż. Suche, wicz, Bernardyńska 10. (12823)

Dawno zaprowadzony skład rowerów z powodu śmierci tania na sprzedaż. Przyległe mieszkanie zaraz wolne. Fr. M. Dahlke, Łabiszyn. (12737)

Gościnniec w dużej wsi kościelnej bez konkurencji ze salą do zabaw, cena 12.000 zł, wpłata połowę. Młyn wodny, turbinowy bez konkurencji, przytem 100 mg. ziemi, 60.000 zł, wpłata podług umowy, oraz kamienice, wile, interesa handlowe poleca i przyjmuje biura Pogon, Dworcowa 80, tel. 18-15.

Skład z urządzeniem zaraz na sprzedaż. Wiad. L. S. terek, Jezuicka 12. (F-1805)

Okazja! Stodoła pod słomą bardzo dobra 15x45 m., 2 klepiska tania na sprzedaż. Erich Blümke, Tonin, poczta Wąwelno pow. Wyrzysk. (F-1780)

Łąka 11 mórg z dobrą trawą, głębokim torfem przy koleji i szosie, blisko Bydgoszczy, sprzedaż Sypniewski, Nowy Rynek nr. 3, II ptr. Bydgoszcz. (12968)

Meble 2 łózka, 1 szafa, 1 kanapa, 2 fotele, 3 dywany i garnitur biały, 1 kredens, 1 stół do 6 krzesel, biurko, 1 rower damski, 1 maszyna i pianino poszukuję celem kupna. Of. do filii Dzien. Bydg. Dworcowa pod „S. 50“. (F-1738)

Biurko oryginalne amerykańskie, szafa i inne rzeczy kancelaryjne na sprzedaż. Ossolińskich 19, I p. lewo. (F-1783)

Okazja! Jadalka, sypialnia, bufet, kredens na raty, tania na sprzedaż, ul. Sowińskiego nr. 2. (F-1799)

Dywany perskie oryginalne, wielkość 250x350 cm, i mniejsze okazynie na sprzedaż. Gdańska 142 III piętro. (F-1803)

Szafa do garderoby, jasno-dębowa, na sprzedaż. Racławicka 8. (12968)

Rower damski z wolnym biegiem oraz żelazne łózko dziecięce tania na sprzedaż. Gdańska 73, w podwórzu, I p. prawo. (12971)

Drilling bezkurkowy, 16x16, 9,3x72, prawie nowy, na sprzedaż. Seefeldt, Pawłówek-Okole, Bydgoszcz 4. (12817)

Także na raty żadna zwykła cen. Zbytuczne meble przyjmuję jako wpłatę. Wielki wybór w wykwintnych i pojedynczych meblach. Dogodne warunki. Sypialki 300, 450 zł., jadalki 475 zł., bufet 185, 250 zł., szafa do rzeczy 38, 42, 55, 65 zł., szafonierka 45, 55, 65 zł., kuchnie 55, 120 zł., kanapy 42, 65, 85 zł., leżanka 35-75 zł., stoły 7-23 zł., krzesła 4-8 zł., łózka 15-35 zł., maty 25 zł., spirale 15 zł., dywan 20 złotych, pierzyny 75 zł., fotel koszykowy 10 zł., fotel pluszowy 35 zł., wózek sportowy 20 zł., regulator 28 zł., etażerka 32 zł., krzesła ozrodowe po 6 zł., lustro 32 zł., biurka 45 zł., stoliki do maszyn do pisania 42, 45 zł., wieszaki 2 50 zł., ramy do firan 1 zł., umywalki, stoliki salonowe, stoliki do szycia na sprzedaż. Okole, Jasna 9, tylny dom pr. lewo, 5 minut od dworca malej kolejki. (12962)

Meble jak sypialnie, jadalnie i rozmaite inne korzystnie na sprzedaż. Zieliński, Sniadeckich 43. (12834)

Kanapa nowa tania na sprzedaż. Ul. Leszczyńskiego 6. (12816)

Pianino koncertowe, krzyżowe, płyta ciężka metalowa, kolor brązowy, wysoki piękny instrument.

Bryczka parokonna (mały wolant), jak nowa na sprzedaż. Of. do filii Dzien. Bydg. Dworcowa pod „Halka“. (F-1758)

Bufet i kredens tania na sprzedaż. Warszawska 13. (12903)

Smoking dobrze utrzymany na średnia figurę sprzedam tania. Unji Lubelskiej 8. (12893)

Kosiarki na sprzedaż. R. Assmann, Bydgoszcz, Pomorska 32b. (12956)

Szory półszkockie i teki sprzedaje bardzo korzystnie warsztat siodlarski Jagiellońska 4. (12965)

Maszyna do szycia, składana, nowa oraz nowa mandolina okazynie do nabycia. Ul. Poznańska 12, I piętro. (12955)

Maszyna szewcka w dobrym stanie tania na sprzedaż. Kujawski, Brzozowa 34. (12942)

Powóz (wolant) używany, w dobrym stanie, tania na sprzedaż. Lorkowski, Państw. leśnictwo Bielawski las, p. Peiplin, Pomorze. (12929)

Maszyna do pisania, marki „Regina“, prawie nowa, za pół ceny na sprzedaż. Skład papieru, J. Skrzywanek, Gdańska 160. (F-1802)

Kostjum na średnią figurę, prawie nowy korzystnie na sprzedaż. Podolska 1, parter lewo. (F-1762)

Dobermana czystej rasy, sprzedam lub zamienie na ostrego wilka. Paderewskiego 21. (12766)

KUPNA Kupujemy 10% pożyczkę kolejową i 8% konwersyjną. Wielkopolski Dom Złocień, Gdańska 31. (12827)

Kupię gospodarstwo mniejsze z tymczasową wpłatą 2000 zł. Dokładny opis z podaniem ostatecznej ceny proszę nadsyłać do Dzien. Bydg. pod „A. K. P.“ (12943)

Skład z 2-3 pokojami kupię. Wiadomość listownie lub osobiście, Toruńska 187, I p. prawo. (12811)

Kupię stoły składowe dług. 2-2 1/2 m. regaly i waga decym. z ciężarkami. K. Dux, ul. Gdańska 149. (12865)

Samochód 2-4 osobowy, dobry, kupię. Oferty z podaniem marki i ceny do Dzien. Bydg. pod „J. M. Auto“. (12920)

Kupię magiel nową lub używaną. Zgł. przyjmuje gospodarz, Krakowska nr. 18. (12823)

Tartaku poszukuję celem kupna. Okolica obojetna. Może być na rozebranie lub przewozowy. Kornowski, Podgórna 10. (F-1782)

Wiertarkę ręczną kowalską kupię. Poszukuję zaraz ucznia kowalskiego. Hetmański 35. (12959)

3-4000 m3 wałków świerkowych (papierówki) cięcie ostatejnie zimy od 12 cm. średnicy w zwyż w długościach 1 i 2 metrowych poszukuje. Of. franco stacja graniczna polsko-niemiecka lub stacja załadowania, uprasza A. Lesman, Bydgoszcz, ul. Gdańska 42, tel. 266. (12975)

Fryzjerskiego pomocnika poszukuje St. Hamulski, Gdańska nr. 40. (F-1801)

Kucharka potrzebna do Hotelu Warszawskiego, Warszawska 16, Bydgoszcz. F 1804

Hemorojdy

Czopki hemoroidalne Gaseckiego (z kogutkiem) usuwają ból, pieczenie, krwawienie, swędzenie, zmniejszają guzy (żyłaki). Żądać w aptekach. Skład główny: Apteka **A. GASECKIEGO** w Warszawie, Leszno nr. 41. 8697

100 zł. nagrody!

dam temu, który odkryje złodzieja 2 skradzionych luster (szlifowanych) 109x55 z mojej windy przy ulicy Sniadeckich 56. F-1807 **A. Twardowski.**

Szan. Czytelnikom „DZIENNIKA BYDGOSKIEGO“ w Koronowie podajemy do łask. wiadomości, iż otworzyliśmy w Koronowie

AGENTURĘ „Dziennika Bydgoskiego“

której prowadzenie powierzyliśmy **J. Jaskulskiej w Koronowie** skład kolonjalny **ul. Bydgoska nr. 11.**

8467

Agentura Dziennika Bydgoskiego w Chełmży

B. Wiśniewski

Sprzedają wyrobów tytoniowych. Toruńska 24

Poszukuję ludzi do sprzedawania lodów. Kaucja pożądana. Wielkopolska wytwornia lodów M. Szydłowski, Dworcowa 53, Bydgoszcz. (12980)

Ślicząca potrzebna. Pomorska 59, skład. (F-1792)

Panienka zporządnej rodziny chcąc się wyuczyć ekspedycji w składzie piekarskim w mieście powiatowym może się zgłosić pisemnie pod liczbą „100“ do Dz. Bydg. (12909)

Poszukuję zaraz lub od 1 lipca br. ucznia. Jan Kowski, mistrz malarski, Łasin. 12923

Krawcowa poszukuje szycia zaraz najchętniej u krawca. Of. do filii Dz. Bydg. pod „Krawcowa“. (F-1791)

Biuralistka pisząca biegle na maszynie, zna język polski i niemiecki, sierota prosi o posadę. Łask. oferty pod „Biuralistka“ do filii Dz. Bydg. (F-1788)

Bona-freblanka kochająca bardzo dzieci, poszukuje od 15. 6. 26. stałej posady. Łask. zgł. pod „H. S.“ do Dzien. Bydg. (12922)

Fryzjerka poszukuje zaraz posady przy wolnym utrzymaniu. Pensa podług umowy. Of. pod „1800“ do Dzien. Bydg. (12925)

Rytownik (grawer) z dobr. świadectwami poszukuje zaraz posady. Oferty pod nr. „1010“ do Dz. Bydg. (12937)

Maszynistka z dobrym świadectwami poszukuje posady ewtl. u adwokata. Of. pod „K. P. 500“ do Dz. Bydg. (12939)

Elew aptekarski, rok studjów, cośkolwiek praktyki, poszukuje stałego miejsca. Umbreit, apteka pod lwem, Bydgoszcz-Okole. (12895)

Schludna kobieta poszukuje zajęcia na przedpołudnie także pranie, przyjmuje bieliznę w dom do prania. Of. pod „Czysta“ do Dz. Bydg. (12704)

Pisarz gosp. poszukuje posady od 1-go VI br. lub 1-go VII br., posiada wykształcenie III kl. gimnazjum, ukończenie szkoły rolniczej, 3/4 r. praktykę pisarza gosp., znajomość języka polskiego i niemieckiego, oraz o postępach moich opiewają chlubne świadectwa. Oferty oraz warunki proszę nadsyłać: Langowski Władysław Powodowo pow. Wolsztyn. (12926)

Starszy pomocnik szewski, biegły na damską i męską, szyci i szpilki, pracę poszukuje stałej posady. Zgł. proszę skierować do Dz. Bydg. pod „Starszy pomocnik“. (12941)

Biuralistka z 6-cio letnią praktyką z wykształceniem 5 klas gimnazjum, poszukuje posady za skromnym wynagrodzeniem. Zgłosz. pod „A. J.“ do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. (F-1789)

Przedstawicielstwo solidnej firmy lub wojazera. poszukuje energiczny kupiec. Oferty do Dzien. Bydgoskiego „Gwarancja“ (12943)

DZIERŻAWY

Poszukuję składu do wynajęcia zaraz lub później. Of. pod „Z. P.“ do Dz. Bydg. (12932)

Piekarnia z kompletnym urządzeniem, chwilowo bez mieszkania, w Bydgoszczy do wynajęcia. Gdzie, wskaże Dziennik Bydg. (12953)

Dzierżawa. Poszukuję dzierżawy majątku 500-600 mórg w Księżewie lub na Pomorzu. Łask. zgłosz. proszę do Dz. Byd. pod „225“. (12921)

W Koronowie poszukuje składu wraz z przyległym mieszkaniem samotna osoba. Oferty do Dz. Bydg. pod „Nr. 1011“. (12924)

Ubikacje 2 na gabinet lekarski, biuro lub szwalnie przy ul. Dworcowej, zaraz do wynajęcia. Zgł. pod „Gabinet“ do Filii Dz. Bydg. Dworcowa nr. 2. (12972)

Byt za udzielenie prywatnego kilkopokojowego lokalu frontowego parter I p. na 9 godzin dziennie na prowadzenie koncesjonowanego interesu już zaprowadzonego, dopuszczę do połowy zysków. Oferty pod „Dobrobyt“ do Dz. Bydg. (12981)

Do wynajęcia skład, 2 pokoje i kuchnia zaraz w mieście powiatowym nadający się dla zegarmistrza, obuwniaka lub blawatnika. Zgłoszenia Szubin Rynek 1. (12948)

MIESZKANIA

4, 2 i 1 pokojowe mieszkania z kuchnią, z meblami, tania do wynajęcia. Wiadomość u Dzien. Bydg. (12898)

Poszukuję 1-2 pokoje z kuchnią. Czyszn roczny zaplącę z góry. Wiadomość ul. Sniadeckich nr. 25 w składzie obuwia. (F-1796)

Mieszkanie 5-pokojowe, II piętro przy Dworcowej, elektr., gaz, telefon, zaraz do wynajęcia. Oferty uprasza się do Dz. Bydg. pod „18-19“. (12896)

POKOJE

Pokój umebł. z elektr. światłem do wynajęcia, ul. Ossolińskich 8 I ptr. lewo. (12866)

Pokój umebł. dla pana natychmiast do wynajęcia, ul. Sniadeckich 42 II ptr. lewo. (12966)

Pokój umebł. z osobnym wejściem do wynajęcia. Jezuicka 2, II p. (12952)

2 pokoje umebł. dla pań, panów lub bezdzietnego małżeństwa do wynajęcia. Promenada 10 ptr. lewo. (F-1717)

Mały pokój tania do wynajęcia. Paderewskiego 7 II ptr. lewo. (F-1785)

Skromny mały pokój zaraz do wynajęcia, ul. Sniadeckich nr. 52a III ptr. (12938)

Pokój z 2 łózkami i używanym kuchni lub bez zaraz do wynajęcia. Chrobrego nr. 19a III ptr. (F-1779)

Pokój umebł. z utrzymaniem do wynajęcia. Sniadeckich 52 II ptr. prawo. F 1797

Pokój umebł. tania do wynajęcia. Sniadeckich nr. 9 I ptr. (F-1800)

Duży słoneczny pokój od 1. 7. do wynajęcia. Krakowska 15 II. (12975)

Poszukuję próżnego pokoju na pracowniczej ulicy. Oferty pod „Próżny“ do Dz. Bydg. (12986)

1 lub 2 pokoje frontowe średnio umebł. z oddzielnym wejściem zaraz lub od 15 do wynajęcia. Gamma 7 I ptr. lewo. (F-1798)

Lepszą ze stałym zajęciem panią krawiecką ewtl. z dobrem utrzymaniem poszukuje starsza pani. Adres wskaże Dzien. Bydg. (12900)

Pokój umebłowany z niekrepującym wejściem ewent. 1 pokój próżny poszukuję. Łask. oferty pod „2252“ do Dz. Bydg. (12977)

Pokoju poszukuje małżeństwo z 2 dziećmi. Of. pod „Pokoju“ do filii Dz. Bydg. (F-1806)

Pokój umebł. z całym utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Gdańska 47a II ptr. lewo. (12910)

ROZMAITOŚCI

Obiady i kolacje, smaczne, obfite i tanie. Hotel Boston, Dworcowa 7a. (F. 1625)

Panna lat 35, średniego wzrostu szatynka, bardzo pogodna miłego charakteru, posiadająca skromne urządzenie na dwa pokoje z kuchnią i bielizną poszukuje męża. Panowie rzemieślnicy lub urzędnicy albo wdowcy z dziećmi racza swe oferty przesłać do Dzien. Bydg. pod nr. 2211 (12930)

Wdowa ewangeliczka, lat 49, pragnie zawrzeć znajomość z panem o szlachetnym charakterze w celu matrymonialnym. Łask. zgł. pod „K. 3431“ do filii Dz. Bydg., Dworcowa 2. (F-1742)

Fabryka mebli poszukuje z powodu większego zamówienia współpracownika czynnego z gotówką do 8.000 zł. Zgłosz. pod „L. F. M.“ do Dz. Bydg.

Zgubiono książeczkę wojskową na nazwisko Janczyk Władysław, wystawioną przez P. K. U. w Bydgoszczy, którą się unieważnia. (12800)

Zostawiono dnia 2 bm. parasol damski z białą główką w Halli miejskiej. Uprasza się uczciwego znalazcę o zwrot za wynagrodzeniem. Ulica Śląska 4, part. I. (12936)

Zgubiono damski woreczek i dowód kolejowy na nazwisko Marty Roszczyk. Proszę uprzejmie łaskawego znalazcę o złożenie takowego w Dz. Bydg. za wynagrodzeniem. (12989)

„Solidny“ ma list w filii Dz. Bydg. F-1793

Dnia 1. czerwca zmarł, opatrzony Sakramentami św. po długich cierpieniach mój najdroższy mąż, kochany ojciec, syn i szwagier s. p.

Antoni Kosmieja

przeżywszy lat 41.

W ciężkim smutku pogrążona

F 1790

Rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 5 czerwca z kaplicy na nowym cmentarzu o godzinie 4-tej.

Zyczeniem zmarłego, w zamian wieńców ofiary dla bezrobotnych.

Przyjmuje

do szycia kostiumy, płaszczki i suknie. Sniadeckich nr. 27, II piętro, Nowackiewiczowa. (F-1673)

Baczność!

śluchacze radio! Wykonują szafki dla radio. Stolarnia Grunwaldzka 64. (12934)

Wykonuje

elegancko i gustownie garderobę męską, także wszelką reperację tanio. B. Gołubski, ul. Grodzka nr. 16. (12894)

Książki

oprawia trwałe i tanio Introligatornia Drukarni Bydgoskiej, Poznańska 30.

Poszukuję

dzierżawy domu nadającego się na warsztat ślusarski lub mechaniczny z rolą lub bez, obojętnie w jakim powiecie. Zgłoszenia do Dz. Bydg. pod „Mechanik 300”. (12899)

Baczność!

Kilku dekarzy

na dachówkę przyjmę. Praca stała.

Wincenty Suwalski

Bydgoszcz (12832)

ul. Śniadeckich nr. 27.

OGRODOWA

lub kobieta doświadczona w ogrodnictwie potrzebna na stałe.

Gustaw Habermann, Bydgoszcz

Unji Lubeńskiej 9-11.

(12933)

Ajenci

poszukiwani. (12945)

Dobrzyński, Warszawa, Pawia 22-30.

Adwokat
Antoni Dołęga-Szczudłowski
otworzył kancelarię adwokacką
w Bydgoszczy 12987
Stary Rynek nr. 11, II p.

Obwieszczenie.

W postępowaniu upadłościowym nad majątkiem firmy **Stanisław Remlein** w Bydgoszczy, wyznaczony został na skutek wniesionej przez dłużnika upadłego propozycji ugodowej termin na

dzień 12 czerwca 1926 r. o godz. 10 przed poł.

przed Sądem powiatowym w Bydgoszczy, pokój 12. Propozycja ugodowa i oświadczenie wydziału wierzycieli są złożone w sekretariacie Sądu Powiatowego w Bydgoszczy, pokój nr. 9 dla wglądu interesowanych w godzinach urzędowych.

Bydgoszcz, dnia 27 maja 1926 r.
12960 **Sąd Powiatowy.**

Obwieszczenie.

W sprawie upadłościowej nad majątkiem firmy „**Jedność**” spółdzielnia pracowników wydziału dochodów Dyrekcji Radomskiej w Bydgoszczy zatwierdza się obrachunek dopłat członków spółdzielni „Jedność” w dwukrotnej wysokości udziału w myśl przedłożonego przez zarządcę planu z tem, że nie są zobowiązani do dopłat: Abramowicz Wincenty, Kowalska Michalina, Łuszczewski Aleksander, Zimny Jan i Chmiel Tadeusz, gdyż członkostwo ich ustało już w roku 1923.

Członków spółdzielni wymienionych w obrachunku wzywa się do uskutecznienia dopłaty na ręce zarządcy upadłości Kazimierza Kaczmarska w Bydgoszczy w przeciągu 14 dni od ukazania się niniejszego ogłoszenia.

Bydgoszcz, dnia 12 maja 1926 r.
12961 **Sąd Powiatowy.**

Państw. Nadleśnictwo Osie

poczta i stacja kolejowa Osie
sprzeda w dniu 17 czerwca 1926 r. na sali hotelu p. Listewnika w Osiu o godzinie 9-tej przed poł.

412,24 m³ kopalniaków w dłużycach wyrębu 1925-25.

2404,58 m³ kopalniaków w dłużycach wyrębu 1924-25.

z leśnictwa Sobiny w drodze ustnej licytacji.

Sprzedaż odbywa się na rachunek i odpowiedzialność interesowanego pierwonaabywcy. Warunki sprzedaży odczyta się na przetargu. Sprzedaż podlega zatwierdzeniu przez Dyrekcję Lasów Państwowych.

12959 **Państwowy Nadleśniczy.**

WSZECHŚWIATOWO ZNANY
krem **CAZIMI**
METAMORPHOSA

JEDYNE UZNANY PRZEZ KOBIETY
CALEGO ŚWIATA

NIEZAPRZECZENIE
RADYKALNIE USUWA
PIĘGI, WĄGRY,
PŁAMY,
OGORZELIZNE,
ZMARSZCZKI I INNE BRAKI
CERY.

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH
PERFUMERZACH, APTEKACH I
SKŁADACH APTECZNYCH.

AGENTURA

„Dziennika Bydgoskiego”
w Inowrocławiu
ulica Toruńska nr. 2.

Przyjmuje wszelkie ogłoszenia do „Dziennika Bydgoskiego” oraz zamówienia na druki. Abonament i pojedyncza - - sprzedaż „Dziennika” - -

PINOL

Wyciąg z igliwia sosnowego do kąpeli nie brudzi ciała i wanny

R. BARCHOWSKI-T.A. POZNAŃ
DO NABYCIA we WSZYSTKICH APTEKACH I DROGERJACH.

Choroby płuc!

Stosowany przez p.p. Doktorów „**Balsam Thiocolan Age**” przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielanie się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała. „Balsam Thiocolan Age” sprzedają apteki. Żądajcie tylko w oryginalnem opakowaniu apteki 8693

A. Gąseckiego w Warszawie, Leszno 41.

Zal. 1839 f. Zal. 1639 f.

Kosiarki, Żniwiarki, Grabie konne, Opelacze, Tortiora, Ule, Koneże, Sieczkarnie, Wirowki ceyon. „Alfa-Laval”

jako też wszelkie inne maszyny rolnicze na korzystnych warunkach
Duży skład części zapasowych.

7344 **Warsztat reparacyjny**

Franciszek Kloss i Syn
BYDGOSZCZ, Gdańska 97, tel. 1683.

Łóżka

żelazne pierwszorzędowego wykonania korzystnie w wielkim wyborze.

F. KRESKI, Bydgoszcz, ul. Gdańska 7

BURMISTRZA

poszukuje miasto Miasteczko. Uposażenie według IX. grupy pragmatyki plac urzędników państwowych łącznie 20% dodatku reprezentacyjnego. Zgłoszenia z odpisami świadectw uprasza do dnia 19. VI. 26 r.

MAGISTRAT
w z. (—) Adamski.

12946

KIEROWNIKA

biura adwokackiego

który jest w stanie informacje dobrze spisać, skargi i wszystkie wnioski do sądu prawnictwo ułożyć i obliczenia kosztów sporządzić, **poszukuje od 1. lipca br.** lub prędzej **adwokat i Notariusz Neumann** 12944 **Wejherowo na Pomorzu.**

Oznajmienie

Niniejszem oznajmiam Szan. Publiczności m. Koronowa i okolicy, iż z dniem 1 czerwca br. otworzyłem

w Koronowie
przy ul. Bydgoskiej nr. 18

ślusarskie i mechaniczne warsztaty reparacyjne maszyn motorów, wszelkiego rodzaju samochodów, motocykli i t. d. (12902)

Pracę wykonuję się rzetelnie, a co najważniejsze, tanio.

właśc. J. Jankowski, Koronowo, pow. bydgoski.

W czwartek, 3 bm. o 12,30 w nocy zasnęła w Bogu po długich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św. nasza kochana córka, siostra, bratowa, s. p.

Zofja Świeflikówna

w 21 roku życia.

W smutku pogrążeni

Rodzice i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, o 4 po poł. z domu żałoby Dąbrowskiego 13. (12967)

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość położona w Bydgoszczy przy ul. Bocianowo 4, zapisana pod nr. 216 księgi podatku budynkowego i nr. 2744 matrykuły podatku gruntowego, obszaru 18 a 52 m², rocznej wartości użytkowej 3542 — mk, stanowiąca zabudowanie fabryczne, dom mieszkalny, warsztat i stajnie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Bydgoszcz, tom 79, karta nr. 2745, na imię **Eronisława Pufala**, kupca w Bydgoszczy, zostanie dnia 10 sierpnia 1926 o godz. 10 przedpoł. wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 12.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 8 maja 1926 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert, i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyli im przeczyli. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie, albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu, postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna

Bydgoszcz, dnia 26 maja 1926 r.
Sąd Powiatowy. (12957)

Przetarg publiczny

owocu z alei czereśniowych na szosach Powiatu Swieckiego odbędzie się w **poniedziałek w dniu 7 czerwca** o godz. 13^{1/2} w Starostwie w Swieciu, pokój 13. Warunki ogłoszone będą przed rozpoczęciem przetargu. Kaucja licytacyjna 50 złotych. 12864

(—) Starosta.

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość położona w Bydgoszczy-Czyżkówku przy ul. Elbląskiej 1, zapisana pod nr. 171 księgi podatku budynkowego i nr. 228 matrykuły podatku gruntowego, obszaru 11 a 16 m², rocznej wartości użytkowej 2656 mk. i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Bydgoszcz-Czyżkówko, tom IX, krt. 217 oraz nieruchomości Bydgoszcz-Czyżkówko, tom IX, krt. 216, zapisana pod nr. 227 matrykuły podatku gruntowego, obszaru 8 a 99 m², na imię **Młyn Vistula, Sp. z ogr. por. w Bydgoszczy**, zostanie dnia 4 sierpnia 1926 o godzinie 10 przedpoł. wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 12.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 27. 2. 1926 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert, i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyli im przeczyli. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie, albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu, postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna

Bydgoszcz, dnia 25 maja 1926 r.
Sąd Powiatowy. (12958)

Wydzierżawienie trawy.

Trawy z łąk Cukrowni Nakło w Rudkach wydzierżawione będą przez licytację w piątek, dn. 11. czerwca rb. o godz. 10-tej przedpoł. Zbiórka 9,45 przed kantorem cukrowni. 12947 **Cukrownia Nakło T. A.**

Pamiętajcie o bezrobotnych!